

**Informacja z działalności Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w 2023 roku**

1/ Gromadzenie i opracowanie zbiorów

Gromadzenie zbiorów odbywa się poprzez:

- zakup nowości wydawniczych, w tym wydawnictw multimedialnych i druków XIX-XXI w. oraz czasopism ze środków własnych instytucji, dotacji celowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środków pozyskanych od sponsorów; zakupy realizowane są w hurtowniach książek, w wydawnictwach, a także w księgarniach, antykwariatach, na targach książki oraz od osób prywatnych,
- gromadzenie zbiorów regionalnych, w tym książek i czasopism regionalnych poprzez egzemplarz obowiązkowy, zamówienia u wydawców, zakupy w antykwariatach i u osób prywatnych,
- zakup zbiorów specjalnych: starodruków i zabytkowej kartografii regionalnej, rękopisów, dokumentów ikonograficznych,
- prenumerata ogólnopolskich i regionalnych wydawnictw ciągłych – czasopism i wydawnictw zbiorowych,
- przyjmowanie darów od wydawców i czytelników,
- uzupełnianie zbiorów poprzez kompletowanie i zakupy braków w seriach wydawniczych i wydawnictwach tomowych.

W 2023 roku do zbiorów zakupiono:

– książki	2 590 wol. książek – 83 086,25 zł;
– zbiory multimedialne	671 wol. – 20 778,56 zł;
– notacje muzyczne	67 wol. – 1 984,25 zł;
– czasopisma i wydawnictwa zbiorowe	179 egz. – 53 855,95 zł.

Ogółem zakup materiałów bibliotecznych w 2023 roku: 3 507 wol., egz., jedn. inw. o wartości 159 705,01 zł na co składały się następujące kwoty:

- 1 250 wol. o wartości 40 728,00 zł dotacja MKiDN,
- 118 977,01 zł środki własne w tym 75 000 zł wkładu własnego Województwa Lubuskiego.

Wskaźnik zakupu książek za 2023 rok wynosi 2,52 wol./100 mieszk. (2022 – 3,08 wol./100 mieszk.; 2021 – 3,93 wol.; 2020 – 4,39 wol.; 2019 – 4,46 wol.; 2018 – 4,08 wol.; 2017 – 3,53 wol.; 2016 rok – 3,07 wol., 2015 – 2,43 wol., 2014 – 3,7 wol., 2013 – 3,4 wol., 2012 – 2,4 wol., 2011 – 2,6 wol., 2010 – 4,4 wol., 2009 – 7,0 wol., 2008 – 7,64 wol., 2007 – 8,65 wol.). Jego wysokość dalece odbiega od wcześniej ustalonej normy zakupu 18 wol./100 mieszk. Widoczny znaczny spadek wskaźnika w 2023 roku wynika z braku środków na zakup nowości wydawniczych w budżecie 2023 przekazany przez Miasto Zielona Góra.

Tytułem darów, egzemplarza obowiązkowego i innych form nabycia zgromadzono 6 833 wol. o wartości 209 268,82 zł, w tym:

- 5 999,68 zł sponsorzy (spółdzielnia mieszkaniowa „Zastal”),
- 1 000 zł (spółdzielnia mieszkaniowa „Zacisze”),
- 300 zł (Zielonogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa),
- 4 855,42 zł – „cegiełki” SBP

oraz 138 jedn. inw. zbiorów specjalnych o wartości 1 310,00 zł, w tym:

- 35 jedn. inw. fotografia o wartości 175,00 zł,
- 103 jedn. inw. rysunków satyrycznych o wartości 1 135,00 zł.

Stan baz katalogowych Biblioteki na koniec 2023 roku:

– baza katalogowa książek	660 892 wol.,
– baza katalogowa zbiorów specjalnych	27 958 jedn. inw.,
– baza katalogowa czasopism	4 543 tytuły tj. 67 078 jedn. inw.,
– stan bazy wydawnictw multimedialnych	27 424 jedn. inw.,
– stan bazy notacji muzycznych	6 375 tytułów tj. 6 919 jedn. inw.,
– dokumenty życia społecznego	47 211 jedn. inw.,
– baza „Bibliografia Ziemi Lubuskiej”	145 853 opisów bibliograficznych,
– baza komputerowa Zbiorów Zabezpieczonych	13 335 wol.,
– baza Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej	36 124 pozycje.

Książki są klasyfikowane w dwóch systemach: UKD i klasyfikacji przedmiotowej wg deskryptorów Biblioteki Narodowej (DBN). Uzupełniano komputerową bazę danych szczegółowym opisem wg wytycznych BN.

Na bieżąco aktualizowano zbiory poprzez selekcję książek nieczytanych i zniszczonych we wszystkich agendach udostępniania.

Ubytkowano w księgach inwentarzowych 9 933 wol. na kwotę 158 506,30 zł, w tym:

- w części wojewódzkiej – gmach główny i Lubuskie Laboratorium Książki 1 849 wol. na kwotę 35 813,15 zł,
- filii miejskich 8 018 wol. na kwotę 122 565,67 zł,
- broszury 66 wol. na kwotę 127,48 zł.

Ubytkowano 80 wol. wyd. ciągłych o wartości 3 106,58 zł, 125 wol. zbiorów multimedialnych na kwotę 2 166,89 zł.

Z bazy komputerowej ubytkowano 9 933 wol. publikacji.

W 2023 roku przeprowadzono 6 skontrów m.in. w: Filii nr 1 i 11, Filii nr 5, Filiach 4 i 9, Wypożyczalnia Główna, Dziale Informacji Regionalnej i Bibliograficznej.

Przyjęto ok. 2900 wol. darów od czytelników. Po ich selekcji, część przekazano do opracowania w celu włączenia do księgozbioru, część na akcję „Uwolnij książkę”. Na bieżąco wycofane lub zbędne zbiory przeznaczano do dystrybucji w ramach *bookcrossingu*, *filmcrossingu*, *gamecrossingu* – 880 wol.

Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa, współtworzona od 2005 roku z Biblioteką Uniwersytetu Zielonogórskiego, wzbogaciła się w 2023 roku o 4 615 publikacji ze zbiorów Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej (dalej: WiMBP) im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Procesem digitalizacji objęto zbiory specjalne (grafika, rysunek, starodruki) oraz zbiory regionalne (czasopisma i książki). Liczba wyświetleń tych publikacji w 2023 roku – 432 906 (wzrost w stosunku do 2022 roku o 176 021). Łączna liczba wyświetleń od 2005 roku – 39 940 236.

W 2023 roku wprowadzono także do ZBC 77 pozycji pozyskanych w ramach projektu „Digitalizacja starodruków ze zbiorów Biblioteki Norwida w Zielonej Górze i Zielonogórsko-Gorzowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Paradyżu”.

W ramach umowy z Archiwum Państwowym w Zielonej Górze i Biblioteką Uniwersytetu Wrocławskiego wprowadzono do ZBC 2 678 numerów czasopisma „Grünberger Wochenblatt”: roczniki 1910, 1913, 1914, 1916, 1917, 1918, 1819, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1931, 1932, 1933, 1935. Ponadto wprowadzono do ZBC kolejne numery czasopism „Pro Libris. Lubuskiego Pisma Literacko-Kulturalnego” i „Zielonogórskich Studiów Bibliotekoznawczych” oraz kolekcje rysunków z poszczególnych edycji konkursu „Otwarty Międzynarodowy Konkurs na Rysunek Satyryczny”.

W Pracowni digitalizacji w 2023 wykonano łącznie 118 295 skanów. W ramach e-usługi *Digitalizacja na żądanie* zrealizowano 4 927 zamówień od czytelników (wykonano 101 204 skanów).

W ramach konsorcjum utworzonego przez 28 bibliotek południowej części województwa lubuskiego kontynuowano projekt pn. *Legimi*, cieszący się ogromnym powodzeniem użytkowników. Na platformie *Legimi* oferujemy dostęp do ponad 100 tys. tytułów audiobooków, ebooków (843 kodów miesięcznie łącznie, w tym 182 dla czytelników zielonogórskiej Biblioteki). Od grudnia 2023 roku w WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze rozpoczęto projekt dostępu do oferty platformy Empik GO. W ramach oferty comiesięczne wydawane jest 10 PIN'ów dla czytelników zielonogórskiej Biblioteki Norwida, filii miejskich. Platforma Empik GO oferuje dostęp do ponad 100 tys. tytułów audiobooków, ebooków i podcastów. Wśród zasobów obu platform są nowości wydawnicze i klasyka literatury polskiej oraz obcej, dostępne zdalnie na urządzeniach mobilnych: czytnikach, smartfonach, tabletach oraz komputerach stacjonarnych. Z oferty korzystają użytkownicy w każdym wieku; obserwujemy ciągły wzrost czytelników zainteresowanych korzystaniem z *Legimi* i *Empik GO*, a miesięczne kody są w całości rozdysponowane w pierwszych dniach ich dystrybuowania.

Ilość zbiorów pozyskanych w 2023 roku:

Zbiory	Część wojewódzka		Filie miejskie		Razem	
	wol./jedm. inw./egz.	wartość w zł	wol./jedm. inw./egz.	wartość w zł	wol./jedm. inw./egz.	wartość w zł
Książki	4 452	148 584,73	4 351	132 336,14	8 803	280 920,87
Czasopisma i wyd. zbiorowe	491	36 349,77	53	25 533,59	544	61 883,36
Wydawnictwa multimedialne	777	20 567,30	143	3 473,05	920	24 040,35
Notacje muzyczne	73	2 129,25	0	0	73	2 129,25
Razem:	5 793	207 631,05	4 547	161 342,781	10 340	368 973,83
Zbiory specjalne	138	1310,00	-	-	138	1310
Razem	5931	208 941,05			10 478	370 283,83
Bazy <i>Legimi</i>	-	-	-	-	100 000	32 323,20
Dokumenty życia społecznego	1032	-	-	-	1032	-

2/ Udostępnianie zbiorów

W gmachu głównym ze zbiorów można skorzystać w Wypożyczalni Główniej, Dziale Informacji Regionalnej i Bibliograficznej, Bibliotece Obcojęzycznej, Czytelnii Ogólnej z Czytelnią Prasy, Mediatece „Góra Mediów”, Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży - Biblioteka Pana Kleksa, Dziale Zbiorów Specjalnych, Dział Badań Analiz i Metodyki. Dostęp do zbiorów oferuje także 11 filii miejskich.

	Część wojewódzka	Filie miejskie	<i>Legimi/Empik GO</i>	Razem
Liczba czytelników ogółem	10 128	8938	192	19 258*
Liczba odwiedzin	109 463	100 968	2194	212 625**
Wypożyczenia na zewnątrz	160 082	190 355	22 090	372 527***
Wypożyczenia na miejscu	46 580	37 704	-	84 284

Ilość wypożyczeń czasopism na miejscu	10 796	12 726	-	23 522
Ilość udzielonych informacji	108 198	108 486	-	216 684
Ilość korzystających z czytelni internetowych	3964	1612	-	5 576

*w tym 192 czytelników *Legimi/Empik GO*

**w tym 2194 rozdysponowanych kodów *Legimi/Empik GO*

***w tym 22 090 książek w ramach usługi *Legimi/Empik GO*

W WiMBP w 2023 roku zanotowano w stosunku do 2022 roku wzrosty liczby czytelników ogółem (o 3,96%), wzrost liczby odwiedzin (o 6,78%), wzrost liczby wypożyczeń na zewnątrz (o 8,65%), wzrost liczby wypożyczeń na miejscu (o 18,74%), spadek ilości wypożyczeń czasopism na miejscu (o 5,44%), wzrost liczby udzielonych informacji (o 24,22%), wzrost liczby korzystających z czytelni internetowych (o 44,30%). Odnotowane wzrosty związane były z dobrą polityką Biblioteki w zakresie zakupu zbiorów bibliotecznych oraz dostosowania oferty bibliotecznej do oczekiwań czytelników. Biblioteka starała się również dopasować tematykę wydarzeń kulturalnych do zainteresowań odbiorców. Wszystkie te działania przyczyniły się do przedstawionych powyżej wzrostów.

W 2023 roku w ramach wypożyczalni międzybibliotecznej przyjęto 438 zamówień, w tym: od indywidualnych czytelników – 307 i od bibliotek – 131. Udało się zrealizować 433 zamówienia: od indywidualnych czytelników – 201 zamówień na książki, 100 na kopie artykułów oraz fragmentów publikacji (skany, ksera), 1 na kasety; od bibliotek – 124 zamówień na książki i 6 na kopie artykułów oraz fragmentów publikacji, 1 na płytę CD.

Wypożyczono na zewnątrz 211 obiektów na 4 wystawy; zrealizowano 30 kwerend i zestawień bibliograficznych na potrzeby instytucji i osób prywatnych. Zarejestrowano wypożyczenia: do Biblioteki Publicznej w Świebodzinie - wystawa „Praca zdalna” (pokonkursowa z 24. Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny); Muzeum Okręgowego w Koninie - projekty ilustracji polskich ilustratorów tzw. Polskiej Szkoły Ilustracji; Muzeum Ziemi Lubuskiej - grafiki na Angielską Noc Muzeów; Muzeum Ziemi Lubuskiej – „Uczyń klienta bohaterem twojej historii. Z dziejów zielonogórskiej reklamy”.

Strona www Biblioteki umożliwia zdalny dostęp do naukowych elektronicznych baz danych (Elsevier, Ebsco, Springer, Web of Knowledge, Web of Science, Nature, Science), polskich i zagranicznych bibliotek cyfrowych, darmowych e-book'ów, prasy i czasopism. Są to w większości źródła bezpłatne i dostępne nie tylko na miejscu, w bibliotece, ale także zdalnie. Korzystanie z nich nie wymaga rejestracji w Bibliotece.

Ważną rolę w utrzymaniu powszechnego i coraz łatwiejszego dostępu do książki odgrywa Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa oraz platformy *Legimi i Empik GO*.

W 2023 roku z bazy ok. 100 tys. tytułów książek w ramach projektu *Legimi i Empik GO* bezpłatnie korzystało 192 aktywnych, niepowtarzających się czytelników WiMBP, odbierając co miesiąc darmowe kody w Mediatece „Góra Mediów” oraz większych filiach miejskich – łącznie wydano 2194 kodów. W 2023 roku zarejestrowano 22 090 wypożyczenia książek pobranych z platformy *Legimi i Empik GO*.

Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa: liczba wyświetleń publikacji w 2023 roku – 432 906 (wzrost w stosunku do 2022 roku o 176 021). Łączna liczba wyświetleń od 2005 roku – 39 940 236.

Od wielu lat w Bibliotece realizowana jest usługa „Książka na telefon”, w ramach której bibliotekarze nieodpłatnie dostarczają książki czytelnikom nieporuszającym się samodzielnie, chorym, starszym i samotnym. W 2023 roku zrealizowaliśmy 35 wizyt domowych wypożyczając 319 poz. (książki i audiobooki).

W 2023 roku kontynuowano usługę „Bestseller w 72 h”; to propozycja adresowana do czytelników, którzy lubią być na bieżąco z nowościami wydawniczymi. Czytelnik zgłasza propozycję zakupu książki, która z założenia w ciągu 72 godzin trafia do udostępnienia. Zamówień dokonywać można poprzez stronę internetową lub kontakt telefoniczny z bibliotekarzem. Informacja o pojawieniu się zakupionej publikacji pojawia się na stronie internetowej oraz w social mediach Biblioteki.

Działania windykacyjne

Realizowano stosowne czynności składające się na proces generowania, wysyłania, przechowywania i weryfikowania pisemnych wezwań do zwrotu materiałów bibliotecznych i uiszczania stosownych opłat kierowanych do użytkowników. W okresie sprawozdawczym wygenerowano, zweryfikowano i skierowano do użytkowników Biblioteki łącznie 365 tego rodzaju wezwań.

W oparciu o uprzednio zebrany i przygotowany materiał dowodowy sporządzono 68 ostateczne przedsądowe wezwania do zapłaty skierowane do użytkowników Biblioteki, zalegających ze zwrotem materiałów bibliotecznych. Działania te realizowane są we współpracy z kancelarią prawną (w zakresie przekazywania i prowadzenia zewnętrznej windykacji spraw użytkowników Biblioteki, po wystaniu ostatecznych przedsądowych wezwań do zapłaty). W okresie sprawozdawczym przekazano do dalszego procedowania w ramach tej ścieżki postępowania 34 spraw nierozliczonych użytkowników.

3/ Opracowanie i publikowanie bibliografii regionalnych, a także innych materiałów informacyjnych o charakterze regionalnym

Dział Informacji Regionalnej i Bibliograficznej oraz wszystkie agendy udostępniania zbiorów udzielają informacji bibliotecznych i faktograficznych. Realizowane są również kwerendy i zestawienia bibliograficzne oraz formy informacji zbiorowej: wycieczki po Bibliotece i tematyczne wystawy książkowe. W dziale Informacji Regionalnej i Bibliograficznej tworzony jest warsztat informacyjny o regionie w postaci bazy

„Bibliografia Ziemi Lubuskiej”, powstającej w oparciu o księgozbiór regionalny, ok. 250 tytułów czasopism ogólnopolskich i lokalnych, a także lubuską kartografię i multimedia.

Do bazy „Bibliografia Ziemi Lubuskiej” obejmującej lata 1985-2023 (w wyborze także publikacje z l. 1945-1985) wprowadzono 836 rekordów bibliograficznych książek i artykułów z czasopism, w tym 590 haseł wzorcowych. Baza jest dostępna online na stronie internetowej Biblioteki. Stan bazy na koniec 2023 roku: 145 853 rekordów (opisów bibliograficznych).

Biblioteka współpracuje z Biblioteką Narodową w zakresie tworzenia bazy bibliograficznej artykułów z dzienników i tygodników. Bibliografowany jest tygodnik „Przegląd” oraz wydania „Gazety Wyborczej”: dodatek Gorzów Wlkp.-Zielona Góra. Baza dostępna jest na stronie internetowej Biblioteki Narodowej. W 2023 opracowano i wprowadzono do bazy BN: „Przegląd” 2023 – 51 numery 796 opisów, „Gazeta Wyborcza” 2021-2022 – 17 opisów.

Bibliotekarze prowadzą badania w zakresie historii, dziedzictwa i tożsamości Ziemi Lubuskiej oraz narzędzi informacyjnych wykorzystywanych w pracy bibliotekarzy, w szczególności Bibliografii Ziemi Lubuskiej oraz Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej. W 2023 roku drukiem oraz na portalach internetowych ukazało się ok. 83 publikacji, w tym monografie, wydawnictwa zbiorowe i artykuły w czasopismach naukowych, popularnonaukowych, branżowych i społeczno-kulturalnych: „Rocznik Historii Prasy Polskiej”, „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne”, „Bibliotekarz Lubuski”, „Bibliotekarz”, „Biblioteka Publiczna”, „Poradnik Bibliotekarza”, „Pasje Literackie”, jak również „Ziemia Lubuska”. Do druku zostało złożonych kolejnych 6 artykułów.

4/ Udzielanie bibliotekom pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej

Działalność instrukcyjno-metodyczna:

1. Zrealizowano 43 wyjazdy, z czego 15 połączono z instruktążem ogólnym. Były to wyjazdy m.in. instrukcyjny do GBP w Dąbju i jej filii w Połupinie, Mediateki – Biblioteki Publicznej w Krośnie Odrzańskim; udział w wernisażu Anny Wołoncewicz i jej wnuczki Natalii w Gminnym Ośrodku Kultury i Bibliotece w Lubrzy; wyjazdy z prof. dr hab. J. Bralczykiem na spotkania autorskie do bibliotek: w Żaganiu, Żarach, Szprotawie, Nowej Soli i we Wschowie; wyjazd na uroczyste otwarcie Biblioteki w Zaborze; wyjazd na 3. urodziny Biblioteki Kultury w Iłowej; wyjazd w ramach DKK z A. Czerwińską-Rydel na spotkania autorskie: Nowa Sól, Zabór, Zbąszynek, Babimost; wyjazd na Lubuskie Konfrontacje Artystyczne - Recytacja do Szczawna; wyjazd na Wojewódzki Dzień Bibliotekarza w Kłodawie; wyjazd na spotkanie autorskie z Zofią Mąkosą do BP w Siedlisku; wyjazdy z prof. dr hab. J. Bralczykiem na spotkania autorskie do Biblioteki w Kożuchowie oraz z prof. dr hab. J. Bralczykiem i M. Ogórkim do Biblioteki w Zaborze; wyjazd z prof. dr hab. J. Bralczykiem na spotkanie autorskie do Biblioteki w Szlichtyngowej; wyjazdy z Pawłem Wakułą na spotkania autorskie do Filii bibliotecznej w Klenicy GBP w Bojadłach, do Filii w Sieniawie Żarskiej GBP w Bieniowie oraz do Filii w Połupinie GBP w Dąbju; wyjazdy z Zofią Mąkosą na spotkania autorskie do MBP w Szprotawie; OKiB w Trzebielu oraz Lipinek Łużyckich na pogrzeb Dyrektora Biblioteki; wyjazd na seminarium bibliotekarzy województwa lubuskiego NPRCZ. Infrastruktura Bibliotek w Zaborze; wyjazd instruktążowy do GBP w Zaborze dotyczący kontroli księgozbioru z wykorzystaniem bazy komputerowej; wizyta w MBP w Szprotawie w związku z otwarciem Pracowni Orange; spotkanie autorskie z Zofią Mąkosą w ramach DKK w BPMiG w Jasieniu; wyjazdy na spotkania autorskie w ramach DKK z Barbarą Wysoczańską: GOKiB w Lubrzy oraz BP w Świebodzinie, BPMiG we Wschowie, MBP w Żaganiu, BP Gminy Sulechów, GOK/GBP w Świdnicy; spotkanie autorskie w ramach DKK z Agnieszką Jordan-Gondorek w MOK w Łęknicy; warsztaty dla bibliotekarzy z Roksaną Jędrzejewską-Wróbel w Sulechowie; otwarcie nowej siedziby GBP w Dzierzychowicach po remoncie; spotkanie autorskie w ramach DKK z Agnieszką Jordan-Gondorek w GBP w Siedlisku oraz w Miostowicach Dolnych Filii GBP Gminy Żary z/s w Bieniowie); spotkania autorskie z Barbarą Wysoczańską: GBP w Dzierzychowicach, BP w Małomicach oraz GBP w Zaborze; spotkania autorskie z Agnieszką Ginko w ramach DKK: Chotków Filia GBP w Brzeźnicy, GDK/BP w Kolsku i Przedszkole w Konotopie oraz MBP w Szprotawie; wyjazd do Sławy w związku z zamiarem połączenia BP w Sławie ze Sławskim Centrum Kultury i Wypoczynku; Jubileusz 75. rocznicy BPMiG w Jasieniu; podsumowanie projektu Ziółowy Zakątek w GBP w Zaborze. Łącznie, w 2023 roku, instruktorzy DBAiM odwiedzili 31 placówek bibliotecznych pld. części woj. lubuskiego. Poza tym wzięto udział w spotkaniu wojewódzkich moderatorów DKK w Krakowie; Konferencji i spotkaniu w MBP w ramach Rabka Festiwal 2023.

2. Wysłano 115 pism, w tym m.in.: 5 pism związanych z zamiarem połączenia samorządowych instytucji kultury: Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury z Biblioteką Publiczną Miasta i Gminy w Jasieniu oraz Biblioteki Publicznej w Sławie ze Sławskim Centrum Kultury i Wypoczynku; 6 listów gratulacyjnych, w tym 3 z okazji Jubileuszy Bibliotek (Biblioteka Kultury w Iłowej, BPMiG w Jasieniu, Biblioteka Publiczna im. Eugeniusza Paukszty w Kargowej) oraz 3 pisma związane z: otwarciem w MBP w Szprotawie Pracowni Orange, powołaniem Dyrektora MBP w Żarach na drugą kadencję, otrzymaniem tytułu Lubuskiego Bibliotekarza Roku 2022 (Dyrektor BP w Świebodzinie). W tych pismach znalazły się także wnioski o awanse i dyplomy dla pracowników bibliotek oraz inna korespondencja wynikająca z przepisów ustawowych.

3. Opracowano i przekazano do Biblioteki Narodowej propozycję rozdziału pieniędzy z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup nowości dla 36 bibliotek południowej części województwa lubuskiego na rok 2023 w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych oraz propozycję podziału dofinansowania w II naborze dla 9 placówek bibliotecznych podregionu zielonogórskiego.

4. Wspierano kadre podległych bibliotek w trudnych sprawach dot. m.in. łączenia biblioteki z inną instytucją kultury. W 2023 roku negatywnie zaopiniowany został zamiar połączenia Biblioteki Publicznej w Sławie ze Sławskim Centrum Kultury i Wypoczynku. Pozytywnie zaopiniowano zamiar połączenia Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Jasieniu i Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury oraz utworzenia Biblioteki - Centrum Kultury w Jasieniu. Stosowne pisma przekazane zostały do władz samorządowych oraz Przewodniczącego Krajowej Rady Bibliotecznej.
5. Pozyskiwano i redagowano teksty nadesłane do publikacji na łamach „Bibliotekarza Lubuskiego”. W 2023 roku ukazał się jeden numer pisma. Rozsyłano i przekazywano egzemplarze autorskie. Do numeru 2/2023, planowanego do wydania w roku 2024, pozyskano 52 teksty.
6. Po ukazaniu się nr 1/2023 „Poradnika Bibliotekarza” z artykułem dot. Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Szlichtyngowej, przygotowano mini konkurs na Facebooku czasopisma „Bibliotekarz Lubuski”. W poście z zapowiedzią numeru (7 stycznia 2023 roku), proszono followersów o podanie nazwy biblioteki znajdującej się na okładce pisma, ze wskazaniem obszaru działania (gminy i powiatu). Osobom, które udzieliły prawidłowej odpowiedzi, przesłano numery 1/2022 PB.
7. Redagowano i zamieszczano na stronie www.bibliotekarzlubuski.pl informacje dotyczące szkoleń i innych działań dedykowanych bibliotekom oraz relacje/zapowiedzi bibliotecznych przedsięwzięć.
8. Prowadzono i aktualizowano tabelaryczne zestawienia dotyczące zrealizowanych i planowanych kontroli księgozbioru w podległych bibliotekach.
9. Organizowano praktyki oraz przeszkolenia dla nowo zatrudnionych pracowników WiMBP. Praktyki szkolne, studenckie i zawodowe odbyło 6 osób.
10. Przekazano do bibliotek, autorem publikacji oraz władzom samorządowym dwa numery „Bibliotekarza Lubuskiego”: nr 2/2022 (41 egzemplarzy) oraz nr 1/2023 (56 egzemplarzy). Do 7 bibliotek terenowych trafiły publikacje otrzymane w darze od UTW. Były to: „Inspiracje” nr 1(62)2023 oraz „Trzy dekady działalności, trzy dekady rozwoju. Uniwersytet Trzeciego Wieku (1992-2022)”. 32 bibliotekom terenowym rozdano 53 egzemplarze „Przygód Duszka Lubuszka” Artura Andrusa, 12 bibliotek otrzymało po jednym woluminie książki Aliny Zarzyckiej „Ida; Pamiętnik ze snów”. W ramach współpracy z Caritas, organizacji przekazane zostały 2 egzemplarze komiksu w języku ukraińskim „Kajko i Kokosz. Wielki Turniej” oraz bajki autorstwa twórców ukraińskich.
11. Podjęto działania mające na celu przygotowanie dla Biblioteki Narodowej spisu bibliotek uprawnionych do wzięcia udziału w NPRCz w 2024 roku z pełnymi nazwami placówek, numerami NIP, danymi adresowymi.
12. Na bieżąco aktualizowano dane (nazwa placówki, dyrektor/kierownik, adres, telefon, e-mail, strona www, filie) dotyczące bibliotek pld. części woj. lubuskiego zamieszczone na stronie internetowej www.wimbp.zgora.pl, pozycja: Dla Bibliotekarzy (Biblioteki Terenowe).
13. Na prośbę Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szprotawie przygotowano informację o wynikach statystycznych uzyskanych przez Bibliotekę w 2022 roku na tle 53 bibliotek publicznych pld. części woj. lubuskiego, z uwzględnieniem dwóch wskaźników: Liczba wypożyczeń na zewnątrz wszystkich zbiorów (książki+czasopisma+zbiory specjalne) na 100 mieszkańców oraz Liczba czytelników (aktywnie wypożyczających) w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Przekazano również 2 zestawienia obejmujące 31 wskaźników funkcjonalności przyjętych w AFB, a uzyskanych w grupach bibliotek obsługujących zbliżoną populację w kraju oraz województwie lubuskim w celu porównania ze wskaźnikami uzyskanymi przez BP w Szprotawie.
14. Uzupełniono wykaz publikacji dotyczących zagadnień prawnych w bibliotekach opublikowanych na łamach czasopisma Bibliotekarz za rok 2023.

Działalność szkoleniowa:

1. Seminarium podsumowujące dla dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego (27 kwietnia 2023 roku). W spotkaniu uczestniczyły 62 osoby. Omawiano następujące zagadnienia:
 - Literackie głosy kobiet. Autorki, bohaterki, gatunki, tematy – dr hab. Bernadetta Darska, prof. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,
 - Zmiany w Kodeksie pracy. Ważniejsze zagadnienia dotyczące czasu pracy – Łukasz Szpilski (PIP),
 - Gminna Biblioteka Publiczna w Zaborze. Nowe otwarcie – Kamilla Marchewska, Dyrektor GBP w Zaborze,
 - Inauguracja DKK 2023. Omówienie planów (spotkania, warsztaty, eventy). Wypełnianie sprawozdań merytorycznych – Joanna Kret, Monika Simonjetz.
2. Seminarium. Spotkanie informacyjne poświęcone Narodowemu Programowi Rozwoju Czytelnictwa 2.0 Priorytet 2 „Infrastruktura bibliotek 2021-2025” dla dyrektorów, kierowników bibliotek publicznych oraz władz samorządowych południowej części województwa lubuskiego (12 czerwca 2023 roku). W spotkaniu wzięły udział 52 osoby.
3. II Forum Bibliotek Lubuskich ph. Nowa oferta usług i przestrzeni bibliotecznych (15-16 listopada 2023 roku). W dwudniowej konferencji uczestniczyło 111 osób.
4. Wraz z Polskim Towarzystwem Biblioterapeutycznym przygotowano dwa szkolenia biblioterapeutyczne dla bibliotekarzy. Zrealizowane zostały w ramach programu Partnerstwo dla Książki. Były to:
 - Wsparcie dla osób z depresją, jak znaleźć sens w życiu i uchronić przed próbą samobójczą, (10 października 2023 roku, 28 uczestników),

- Przybliżenie tematyki zagadnień z zakresu współczucia, wrażliwości, poczucia własnej wartości, różnorodności społeczno-kulturowej, (11 października 2023 roku, 34 uczestników).
- 5. W Sulechowie odbyły się warsztaty z Roksana Jędrzejewską-Wróbel wokół tematu „Biblioteka młodego człowieka”, z wykorzystaniem książek autorki (27 września 2023 roku, 50 uczestników).
- 7. Włączono bibliotekarzy pld. części woj. lubuskiego do uczestnictwa w konwersatoriach bibliotekoznawczych, webinarach i spotkaniach autorskich online. W konwersatoriach odnotowano 27 uczestników z 14 placówek bibliotecznych, w 3 bezpłatnych webinarach dla bibliotekarzy organizowanych przez Azymut uczestniczyło 10 bibliotekarzy. Były to szkolenia: „Co nowego w książkach”, „Young Adult w bibliotece”, „Rok Wisławy Szymborskiej w bibliotece”.
- 8. Zrealizowano szkolenia dot. pracy w programie PROLIB dla pracowników BPMiG we Wschowie (10 marca 2023 roku, 3 osoby) i pracowników Mediateki – Biblioteki Publicznej w Krośnie Odrzańskim (28 marca 2023 roku, 2 osoby). Szkolenie prowadził bibliotekarz systemowy WiMBP.
- 9. W Dziale Informacji Regionalnej i Bibliograficznej odbyło się szkolenie dla pracownika czytelnicy Biblioteki Publicznej w Świebodzinie z zakresu m.in. dokumentów życia społecznego, księgozbioru regionalnego, Bibliografii Ziemi Lubuskiej.
- 10. Zorganizowano wyjazd studyjny do Wrocławia (Wrocławskie Targi Dobrych Książek, Wystawa – Beksiński we Wrocławiu, Jarmark Bożonarodzeniowy (2 grudnia 2023 roku, 55 osób).
- 11. Dla pracowników WiMBP dedykowane były 3 spotkania szkoleniowe:
 - Plany na rok 2023, podsumowanie wskaźników czytelnictwa za rok 2022 – dr Andrzej Buck, dr Przemysław Bartkowiak, Marzena Wańtuch-Elińska, 1 lutego 2023 roku;
 - Szkolenie z zakresu ochrony osób i mienia, bezpieczeństwa i zasad współpracy z firmą ochroniarską oraz sposobu zachowania się w przypadku zaistnienia zagrożeń przestępczych w obiekcie oraz zdarzeń wymagających ewakuacji, 1 marca 2023 roku;
 - Prezentacja zmian i nowości po reinstalacji systemu Prolib – bibliotekarz systemowy Justyna Hołody, 6 września 2023 roku.

Badania i analizy:

1. Wypełniono elektroniczny formularz K-03 dotyczący działalności WiMBP.
2. Przygotowano i przekazano do MKiDN zestawienie tabelaryczne z danymi zbiorczymi WiMBP.
3. Zebrano z bibliotek terenowych tabelaryczne zestawienia z danymi liczbowymi, dotyczącymi działalności tych placówek.
4. Opracowano zestawienie Ważniejsze dane statystyczne dotyczące działalności bibliotek publicznych południowej części woj. lubuskiego w 2022 roku.
5. Zebrano analizy opisowe z działalności bibliotek publicznych. Opracowano szczegółową analizę dotyczącą sieci bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego za 2022 rok według wytycznych MKiDN.
6. Opracowano informację za rok 2022 o realizacji Kierunków prorodzinnej polityki Województwa Lubuskiego.
7. Koordynowano projekt SBP Analiza Funkcjonowania Bibliotek pełniąc funkcję wojewódzkiego administratora merytorycznego. Wypełniono elektroniczny formularz dot. funkcjonowania WiMBP, nadzorowano poprawność wypełniania formularzy przez biblioteki południowej części województwa lubuskiego, zarchiwizowano w arkuszu Excel pliki z danymi bibliotek zawartymi w formularzach za 2022 rok.
8. 12 bibliotek podregionu zielonogórskiego wzięło udział w Badaniach wpływu społecznego i ekonomicznego bibliotek prowadzonych w ramach projektu SBP Analiza Funkcjonowania Bibliotek. Wszystkie otrzymały opracowane wyniki badań, przygotowane we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim. Raport z badania opublikowany zostanie w „Bibliotekarzu Lubuskim” 2023, nr 2.
7. Włączono się w badania potrzeb bibliotekarzy związanych z samokształceniem i doskonaleniem zawodowym w zakresie oferty publikacji Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (WNiE SBP). Link do ankiety przesłano mailowo do wszystkich bibliotek, informację zamieszczono na profilu społecznościowym czasopisma „Bibliotekarz Lubuski”.
8. Opracowano dane bibliotek pld. części woj. lubuskiego za rok 2022 w ujęciu powiatowym i udostępniono w wersji elektronicznej na stronie WiMBP.
9. We współpracy z Wypożyczalnią Główną przeprowadzono badanie dotyczące wykorzystania biblioboxu znajdującego się przed Gmachem Głównym Biblioteki do zwrotu materiałów bibliotecznych wypożyczonych w Gmachu Głównym oraz filiach. Opracowane dane przygotowano do publikacji w numerze „Bibliotekarza Lubuskiego” 2023, nr 2.

5/ Działania zmierzające do informatyzacji Biblioteki

W roku 2023 w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze przeprowadzono szereg działań, których celem było wdrożenie kolejnych etapów informatyzacji procesów bibliotecznych, kontynuacja udostępniania informacyjnych baz danych, poprawa infrastruktury sieciowej WiMBP, uzupełnienie i wymiana sprzętu komputerowego, a także dostosowanie zasobów informatycznych do pełnej promocji WiMBP w Internecie.

W roku 2023 kontynuowano prace związane z wdrożeniem, konfiguracją i udostępnieniem zakupionego w roku 2023 oraz latach poprzednich sprzętu i oprogramowania. Zadania te objęły między innymi optymalizację zainstalowanego sprzętu, w tym głównie oprogramowania, a także wdrożenie pozostałych procedur konfiguracyjnych, w tym związanych z prowadzonymi inwestycjami. Ważnym etapem była również

optymalizacja działania sprzętu i oprogramowania w aspekcie wydajności oraz przede wszystkim bezpieczeństwa przetwarzania danych oraz zabezpieczenia przed nieautoryzowanym dostępem do zasobów.

Pracownicy Centrum Przetwarzania Danych Bibliotecznych (dalej: CPDB) koordynowali i wspierali merytorycznie prace nad rozwojem nowego serwisu www biblioteki, a także uzupełnianiem treści portalu.

W roku 2023 prowadzono prace nad korektą i uzupełnieniem wniosku o dofinansowania projektu „E-Biblioteka Norwida przyjazna osobom z niepełnosprawnością i wykluczonym cyfrowo”. Projekt ma na celu likwidację barier w dostępie do usług oraz informacji publicznej, wzmocnienie regionalnego potencjału społecznego, a także wzmocnienie Biblioteki jako instytucji wspierającej budowę i promocję społeczeństwa informacyjnego oraz gospodarki opartej na wiedzy. Zgodnie z ustawą o dostępności, biblioteki są zobowiązane do oferowania usług bez dyskryminacji jakiejkolwiek grupy użytkowników, w tym osób z wszelkimi niepełnosprawnościami oraz wykluczonych cyfrowo. Do grupy osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem cyfrowym należą osoby niepełnosprawne, słabo zarabiające, rolnicy, mieszkańcy mniejszych miejscowości, seniorzy, a także osoby o niskich kompetencjach informatycznych. Są one narażone na wykluczenie cyfrowe również ze względu na niedostępność odpowiedniego sprzętu z oprogramowaniem z uwagi na jego wysoką cenę. W tym kontekście niezwykle ważne jest tworzenie odpowiednio wyposażonych i skonfigurowanych stanowisk komputerowych przeznaczonych do nieodpłatnego wykorzystania przez osoby należące do grup zagrożonych wykluczeniem cyfrowym, w tym stanowisk dedykowanych osobom z niepełnosprawnością, jak również dostosowywanie oferty bibliotecznej dla tych grup odbiorców.

Ważnym elementem był nadzór nad bezpieczeństwem wszystkich usług informatycznych oferowanych przez Bibliotekę oraz prace związane z podnoszeniem bezpieczeństwa dostępu do poszczególnych serwisów, a także do sieci bezprzewodowej w budynku głównym biblioteki.

W 2023 roku i kolejnych latach był również prowadzony merytoryczny i techniczny nadzór na wykonywaniem kopii bezpieczeństwa zdigitalizowanych zasobów udostępnianych w ramach platform online WiMBP.

W Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze funkcjonuje, budowana przez lata, infrastruktura sprzętowa i programowa. Aktualnie w lokalnej sieci komputerowej biblioteki pracuje ok. 400 różnorodnych urządzeń sieciowych (aktywny sprzęt sieciowy, komputery PC, drukarki, printserwery itd.). Infrastruktura informatyczna jest typową strukturą heterogeniczną opartą na serwerach pracujących pod kontrolą systemów UNIX, Windows Server, natomiast komputery klasy PC oparte są wyłącznie o platformę systemową Windows. Prawidłowe zarządzanie pracą tego sprzętu w sieci komputerowej, jego konfiguracja, zabezpieczenie, współdzielenie zasobów itd. było również jednym z głównych zadań realizowanych przez CPDB w roku 2023.

W roku 2023 zrealizowano szereg zakupów, instalacji i wdrożenia systemu do zarządzania połączeniami WiFi, a także rozpoczęto konfigurowanie domeny Windows.

Prawidłowe zarządzanie pracą sprzętu w sieci komputerowej, jego konfiguracja, zabezpieczenie, współdzielenie zasobów itd. było również jednym z głównych zadań realizowanych przez CPDB w roku 2023.

W 2023 roku zakupiono sprzęt komputerowy oraz wykonano wiążące się z tym prace instalacyjne i wdrożeniowe, m.in. instalacja i konfiguracja systemów operacyjnych oraz oprogramowania, a także konfiguracja sprzętu i oprogramowania do korzystania z zasobów sieciowych WiMBP.

Wykonywano szereg prac związanych z bieżącym funkcjonowaniem zasobów informatycznych WiMBP. Prace te obejmują m.in.:

- 1) nadzór nad prawidłowym działaniem serwerów i sieci WiMBP,
- 2) kopie zapasowe danych na serwerach,
- 3) obsługa stron www,
- 4) przygotowanie dokumentacji i zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania,
- 5) bieżące naprawy sprzętu i reinstalacje oprogramowania,
- 6) transmisja imprez do Internetu,
- 7) edycja materiałów wideo (prycinanie, łączenie, zmiana formatu zapisu),
- 8) instalacja i konfiguracja oprogramowania,
- 9) szkolenia dla bibliotekarzy,
- 10) wyjazdy do bibliotek terenowych w ramach CPDB,
- 11) obsługa zdalna bibliotek terenowych w ramach CPDB,
- 12) pomoc informatyczna czytelnikom (podłączenie do sieci WiMBP, obsługa programów),
- 13) archiwizacja na płytach CD i DVD materiałów bibliotecznych,
- 14) obsługa informatyczna filii,
- 15) pomoc przy inwentaryzacji sprzętu i oprogramowania komputerowego,
- 16) zdalne zarządzanie urządzeniem do monitoringu (kopiowanie nagrań, przeglądanie zawartości, zmiana ustawień itp.),
- 17) odbiór, konfiguracja oraz wdrożenie sprzętu i oprogramowania w ramach realizowanych projektów,
- 18) przygotowanie dokumentacji technicznej do przetargów w ramach realizowanych projektów (po uzyskaniu dofinansowania i rozpoczęciu realizacji),
- 19) odbiór, konfiguracja oraz wdrożenie sprzętu i oprogramowania w ramach realizowanych projektu (po uzyskaniu dofinansowania i rozpoczęciu realizacji).

W roku 2023 kontynuowano rozbudowę własnych zasobów informacyjnych, a także baz danych bibliograficznych. W miarę potrzeb prowadzono prace związane z obsługą informatyczną zadań biblioteki np. przeprowadzanych w działach skontrów. Prace polegały na dostarczeniu i konfiguracji sprzętu i oprogramowania umożliwiającego sprawne i wygodne zinventaryzowanie całych zasobów przez pracowników WiMBP. W 2023 roku prowadzono również szereg prac związanych z konfiguracją i administracją usługami sieciowymi m.in. zarządzanie kontami pocztowymi użytkowników, pomoc przy tworzeniu i zabezpieczaniu kopii zapasowych z komputerów pracowników itp.

W dniach 21-25 sierpnia 2023 roku przeprowadzona została reinstalacja systemu bibliotecznego PROLIB, w którym wprowadzono zmiany i dodano nowe funkcjonalności. Po reinstalacji przeprowadzono szkolenia dla bibliotekarzy terenowych w bibliotekach współpracujących w ramach CPDB oraz dla bibliotekarzy WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w zakresie wprowadzonych zmian i nowych funkcjonalności.

Wykorzystując narzędzia informatyczne i możliwości oprogramowania systemowego raz w tygodniu przygotowujemy i przesyłamy subskrybentom newslettera zawierającego informacje dotyczące bieżącej działalności Biblioteki. Na koniec 2023 roku tą usługą było objętych 2 392 użytkowników / subskrybentów.

6/ Działania zmierzające do wyrównywania szans w dostępie do dóbr kultury

Wszystkie agendy udostępniania udzielały pomocy osobom starszym w korzystaniu z komputera, katalogów bibliotecznych, Internetu oraz prowadziły porady indywidualne oraz kursy grupowe. Przykładowo w Mediatece „Góra Mediów” zorganizowane zostały cykliczne warsztaty dla seniorów z obsługi komputera i smartfona pt. „Nowoczesne technologie bez tajemnic. Warsztaty dla seniorów z obsługi smartfonów”. Podczas tych zajęć osoby starsze zapoznały się z obsługą smartfonów oraz działających na nich aplikacji przydatnych w życiu codziennym typu: rozkład jazdy PKP, komunikacji miejskiej, mBank, mObywatel, znany lekarz, zakupy internetowe. Ponadto przedstawiane zostały także zagrożenia jakie niesie ze sobą korzystanie z dostępu do Internetu.

We wszystkich agendach zachęcaliśmy czytelników starszych, dotychczas nie korzystających z różnorodnych funkcji konta bibliotecznego, do samodzielnej obsługi (wyszukiwanie książek, zamawianie, rezerwowanie, prolongowanie).

Z porad bibliotekarzy korzystali nie tylko seniorzy, ale także wszystkie osoby mające problem z komputerem i Internetem, w tym osoby wykluczone cyfrowo. W agendach udostępniania możliwe były indywidualne szkolenia z zakresu obsługi komputera i wykorzystania środowisk Windows oraz korzystania z sieci www. Aktywnie pomagaliśmy indywidualnym czytelnikom w obsłudze czytników Pocketbook, udostępnionych ze zbiorów obu zielonogórskich mediatek. Bibliotekarze udzielali pomocy przy tworzeniu konta *Legimi*, aktywowaniu hasła i wgrywaniu na czytnik ebooków z katalogu. Pracownicy Biblioteki pomagali także użytkownikom w tworzeniu dokumentów w programie Microsoft Word, drukowaniu czy też kserowaniu i skanowaniu. Porad udzielano zarówno na miejscu, jak i telefonicznie, mailowo, poprzez komunikację w portalach społecznościowych, przygotowując wcześniej i przekazując czytelnikom właściwe materiały informacyjne.

W Mediatece „Góra Mediów” raz w miesiącu odbywały się warsztaty fotograficzne dla seniorów, prowadzone przez artystę fotografa Pawła Janczaruka.

Znajdujące się w Mediatece „Góra Mediów” dwa urządzenia o nazwie Czytak Plus – z bazą kilkuset tytułów – pozwoliły wypożyczyć książki użytkownikom niewidomym lub niedowidzącym. Udostępniane były także filmy z audiodeskrypcją dla osób z dysfunkcją wzroku pozyskane z Fundacji *Szansa dla Niewidomych*. Cyklicznie w Mediatece „Góra Mediów”, w ramach współpracy z Fundacją, odbywały się również seanse filmowe z audiodeskrypcją dla osób z dysfunkcją wzroku.

W 2023 roku staraliśmy się także zintegrować różne pokolenia poprzez realizację projektu „Tradycja w barwach nowoczesności. Biblioteka integruje pokolenia. Warsztaty plastyczne dla dorosłych”. Cykl warsztatów, które łączą rękodzieło i nowoczesne technologie. Zielonogórskie rękodzielniczki uczyły młodsze pokolenie tradycyjnego rękodzieła, zaś młodzi dorośli podzielili się ze starszymi artystkami wiedzą, jak promować rękodzieło w sieci. Uczestnicy zapoznali się na czym polega metoda quillingu, ręczne wyplatanie ozdobnych wianków z żywych i suchych roślin, czy tradycyjne wycinanki. Młodzież przedstawiała artystom możliwości jakie dają media społecznościowe (Instagram, Facebook) w promowaniu swoich prac, oraz w dotarciu do klientów. Dorośli nauczyli się tworzyć posty i relacje filmowe.

Oprócz warsztatów agendy biblioteczne prowadziły spotkania i warsztaty dla osób starszych m.in. takie jak Pora Seniora- Bingo i inne gry stolikowe - spotkania dla osób starszych, zainteresowanych różnego rodzaju grami stolikowymi, m.in. Bingo. Spotkania służyły rozrywce, ale także miały za zadanie integrować i przeciwdziałać samotności osób starszych.

Biblioteka zapraszała także słuchaczy Zielonogórskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku (ZUTW) do uczestniczenia w licznych w wydarzeniach: spotkaniach autorskich, wystawach, projekcjach filmowych, spektaklach, koncertach. Słuchacze korzystają także z bezpłatnych grupowych konwersacji w języku angielskim i niemieckim. Ponadto studenci ZUTW pełnili zadania wolontariuszy pomagając w organizacji większych wydarzeń Biblioteki.

W związku z napływem uchodźców z Ukrainy, kontynuowano realizowane od kwietnia 2022 w Bibliotece Obcojęzycznej dodatkowe zadania. Głównym priorytetem stała się pomoc w adaptacji społecznej ukraińskim czytelnikom czasowo przebywającym w Polsce. Zatrudniony tam pracownik ze znajomością języka ukraińskiego i rosyjskiego, udzielał użytkownikom ze Wschodu informacji związanych z funkcjonowaniem

Biblioteki między innymi w zakresie ogólnych zasad i sposobów korzystania z oferty np. w rejestracji konta w bibliotece, informowanie o nowej ukraińskiej literaturze dziecięcej. Ponadto, w celu integracji uchodźców i zapobieganiu ich wykluczeniu społecznemu, organizowane były wydarzenia promujące kulturę, tradycję i historię Ukrainy, w których uczestniczyli użytkownicy Biblioteki.

W 2023 roku WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze zorganizowała również warsztaty dla klas integracyjnych, osób niepełnosprawnych z placówek dziennego pobytu w Zielonej Górze oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży z Zespołu Szkół Specjalnych nr 1 w Zielonej Górze z programowania robotów Photon.

Ponadto przez cały 2023 roku zapoznawaliśmy grupy zorganizowane z działalnością poszczególnych agend, jak i całej Biblioteki podczas wycieczek organizowanych w Bibliotece. Z tego typu spotkań w 2023 roku skorzystało 167 grup zorganizowanych.

7/ Wypełnianie funkcji biblioteki jako ośrodka informacji

Funkcję ośrodka informacji realizował głównie Dział Informacji Regionalnej i Bibliograficznej WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, ale działalność informacyjną prowadziła też Czytelnia Ogólna oraz w mniejszym zakresie wszystkie agendy udostępniania zbiorów. Czytelnicy uzyskiwali w Bibliotece informacje biblioteczne oraz faktograficzne. Ponadto informowaliśmy użytkowników o nowych usługach i funkcjonalnościach dostępnych w Bibliotece (digitalizacja na żądanie, wypożyczalnia międzybiblioteczna, kursy, szkolenia warsztaty, imprezy i wydarzenia kulturalne). Oferta Biblioteki w zakresie jej funkcji informacyjnej to także pomoc przy korzystaniu z katalogu bibliotecznego, udzielanie instrukcji w sposobach wyszukiwania informacji i posługiwania się dostępnymi bazami elektronicznymi i wyszukiwarkami, wyszukiwanie informacji faktograficznych. W dużej części była to pomoc w formie elektronicznej, głównie odpowiedzi na zapytania mailowe.

Udzielaliśmy czytelnikom pomocy w korzystaniu z elektronicznych baz danych, przede wszystkim baz dostępnych w ramach Wirtualnej Czytelni Norwida. W miarę możliwości prowadziliśmy także indywidualną pracę z czytelnikiem obejmującą pomoc przy korzystaniu z katalogu komputerowego, Internetu i obsługi oraz korzystania z urządzeń komputerowych typu PC, tablet, notebook, smartfon, czytnik e-book'ów.

Prowadzone było indywidualne poradnictwo i pomoc czytelnikom przy wyborze interesującej literatury, głównie online. Sporządzane były listy popularnych tytułów dla bibliotek szkolnych.

W Bibliotece udzielono 216 684 informacji bibliotecznych, katalogowych, faktograficznych i bibliograficznych: w Dziale Informacji Regionalnej i Bibliograficznej (2 692) informacji wymagających więcej poszukiwań; w Dziale Udostępniania: 211 152; w Dziale Zbiorów Specjalnych: 60, Dziale Badań, Analiz i Metodyki 2780. Przekazano także konieczną ilość wyjaśnień związanych z rezerwacją i odbiorem zbiorów, automatyczną rejestracją i przedłużaniem wypożyczeń oraz innych.

W Bibliotece Obcojęzycznej dostępne są bazy danych oraz materiały otrzymane w ramach projektu „Ameryka w twojej bibliotece” realizowanego we współpracy z Ambasadą USA w Warszawie. Jego odbiorcami byli głównie uczniowie, pracownicy naukowci i studenci, którzy w zależności od zapotrzebowania uczestniczyli w lekcjach bibliotecznych prowadzonych w języku angielskim. Realizowany był instruktaż w zakresie wyszukiwania informacji i materiałów do nauki języków obcych. Dostępne były materiały informacyjne Ambasady Stanów Zjednoczonych (m.in. loteria wizowa, programy dla młodzieży) oraz materiały szkół językowych i Uniwersytetu Zielonogórskiego dotyczące nauki języków.

W Bibliotece realizowano kwerendy i zestawienia bibliograficzne (w 2023 roku 30 kwerend i zestawień bibliograficznych) oraz formy informacji zbiorowej: tematyczne wystawy książkowe i wycieczki po Bibliotece. W 2023 roku oprowadzono po Bibliotece 167 wycieczek, głównie dzieci i młodzież: 135 w gmachu głównym oraz 32 w filiach miejskich.

Poprzez prowadzenie profilu Facebook i strony internetowej użytkownicy mogli mieć bieżący dostęp do informacji dotyczących nowości wydawniczych, oferty bibliotecznej, okolicznościowych imprez, spotkań, warsztatów i oferty online, organizowanych nie tylko przez Bibliotekę, ale także inne instytucje kultury i portale tematyczne.

Prowadziliśmy poradnictwo dla młodzieży i studentów w zakresie tworzenia bibliografii przedmiotowej (dominowały w tym roku: kontakt telefoniczny i poczta elektroniczna). Udostępnialiśmy czasopisma i pomagaliśmy w wyszukiwaniu informacji. Dodatkowo, na prośbę czytelników, sporządzane były bibliografie z wybranej tematyki.

Raz w tygodniu na naszej stronie i FB Biblioteki ukazywały się także, przygotowane przez bibliotekarzy, recenzje najnowszej literatury, która pojawiały się w zasobach Biblioteki.

W roku 2023 kontynuowaliśmy współpracę z lokalnymi mediami. Przykładowo raz w tygodniu w Radiu Indeks podczas audycji „Niezła Sztuka” pracownik Biblioteki przedstawiał i promował działalność Biblioteki. Szereg wydarzeń i znaczących informacji dotyczących działalności Biblioteki oraz prowadzonych w Bibliotece inwestycji i remontów jest przekazywana mediom lokalnym i regionalnym (TVP 3 Gorzów, Radio Zachód, Radio Zielona Góra, Radio Eska, Radio Plus, Radio RMF MAX) i innym.

Kontynuowano współpracę z Stadt- und Regionalbibliothek Cottbus oraz Krajska knižnica Karola Kmeťka v Nitre poprzez wizyty studyjne/robocze bibliotekarzy niemieckich w Zielonej Górze (25 kwietnia 2023 roku; 27-29 listopada 2023 roku) oraz zielonogórskich w Cottbus i Nitrze (10 lipca 2023 roku; 19-21 października 2023 roku).

8/ Działalność wydawnicza

Nakładem wydawnictwa Pro Libris przygotowano merytorycznie i wydano drukiem następujące publikacje:

wydawnictwa ciągle:

1. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2023, nr 1-2 (82-83), 144 s. [300 egz.];
2. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2023, nr 3 (84), 156 s. [300 egz.];
3. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2023, nr 4 (85), 168 s. [300 egz.];
4. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2023, nr 5 (86), 160 s. [300 egz.] etap druku;
5. „Bibliotekarz Lubuski” 2023, nr 1 (55), 74 s. [200 egz.];
6. „Bibliotekarz Lubuski” 2023, nr 2 (56), etap obróbki redakcyjnej;
7. „Zielonogórskie Studia Bibliotekoznawcze” 2021-2022, nr 13-14 (2021-2022), 188 s.

publikacje zwarte:

1. Jolanta Fainstein, *mama ma szorstkie ręce: dramat w 2 aktach*, Zielona Góra 2023, 46 s.;
2. Grażyna Bar-Rozwadowska, *Obudziłam wiersze*, Zielona Góra 2023, 52 s.;
3. Konrad Krakowiak, *Już czas*, Zielona Góra 2023, 66 s.;
4. Patrycja Mierzejewska, *Wchłanianie żelaza*, Zielona Góra 2023, 54 s.
5. Enna Weiss, *Wiara i ufność*, Zielona Góra 2023, 72 s.;
6. *Antologia dramatu zielonogórskiego*, pod redakcją Andrzeja Bucka, Zielona Góra 2023, 392 s.;
7. Roman Krzywotulski, *Raz dwa trzy znikasz ty*, Zielona Góra 2023, 90 s. [etap druku];
8. *Katalog 9(12). Festiwalu Filmu, Teatru i Książki KOZZI-PIECZKA-CHEĆCIŃSKI, 1-5 czerwca 2023*, Zielona Góra 2023, 106 s.;
9. *Podwójny katalog (JUBILEUSZOWY i REGULARNY za rok 2023) KATALOG 25. Edycji Otwartego Międzynarodowego Rysunku Satyrycznego pn. JUBILEUSZ*, Zielona Góra 2023, 88 s.;
10. *Znów wystawimy twarz do słońca: antologia poezji lubuskiej 2007-2022*, pod redakcją Małgorzaty Mikołajczak i Mirosławy Szott, Zielona Góra 2023, 276 s.;
11. Ryszard Łomski, *Zielonogórski big-beat i film*, Zielona Góra 2023, 220 s.

wydawnictwa elektroniczne:

1. „Bibliotekarz Lubuski” 2023, nr 1 (55);
2. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2023, nr 1-2 (82-83);
3. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2023, nr 3 (84);
4. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2023, nr 4 (85).

W 2023 roku prowadzono stronę internetową kwartalnika „Pro Libris” (<https://prolibris.net.pl>). Dzięki tym działaniom zapewniono kontakt z autorami i czytelnikami, a przede wszystkim umożliwiono dotarcie do szerokiego kręgu odbiorców literatury.

9/ Działalność promocyjna i oświatowo-edukacyjna (ważniejsze przedsięwzięcia)

Czwartki Lubuskie – 21 spotkań z popularnymi twórcami, publicystami, regionalnymi autorami i promocje książek:

- **19 stycznia 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Przemysławem Piotrowskim, zielonogórskim powieściopisarzem, autorem bestsellerowych kryminałów, jednym z najpopularniejszych obecnie pisarzy kryminalnych w Polsce połączone z promocją książki *Prawo matki*. Prowadzenie: Magdalena Faron.
- **2 lutego 2023 roku** - Promocja tomiku poetyckiego *Posypana wiatrem* Marii Jolanty Fraszewskiej, poetki, edukatorki, nauczycielki, publicystki, działaczki społecznej. Prowadzenie: dr Robert Rudiak.
- **9 lutego 2023 roku** - Promocja książki *Jestem dość* Magdaleny Mikołajczyk, założycielki kabaretów Szum i Stoiczek po Cukrze, aktorki – wystąpiła w filmie 33 minuty w Zielonej Górze, czyli w połowie drogi, autorki bloga internetowego matkojedyna.com. Prowadzenie: Magdalena Faron.
- **16 lutego 2023 roku** - Promocja książki *Syn marnotrawny. Biografia ocalenia* ks. dr hab. Andrzeja Draguły, profesora Uniwersytetu Szczecińskiego, publicysty, autora książek. Prowadzenie: ks. dr Piotr Bartoszek, dyrektor Instytutu Filozoficzno-Teologicznego im. Edyty Stein.
- **16 marca 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Mateuszem Pojnarzem, laureatem nagrody specjalnej dla młodego dziennikarza, Lubuskie Wawrzyny 2022 za książkę *Rzeka ma zawsze rację. Nowa Sól i powódź 1997*. Prowadzenie: Szymon Płóciennik.
- **23 marca 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Anną Wojtachą, dziennikarką, korespondentką wojenną, autorką reportażu *„Miami” bez cenzury, Ćpuny wojny. Tego nie zobaczysz w relacjach z frontu, Zabijemy albo pokochamy. Opowieści z Rosji* oraz *Kruchy lód. Dziennikarze na wojnie*. Prowadzenie: red. Karolina Kamińska
- **30 marca 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Izabelą Sumińską, konsultantką wojewódzką w dziedzinie psychologii klinicznej województwa lubuskiego, psychoterapeutką i terapeutką uzależnień. Autorką książki *Bajeczny wymiar psychoterapii*. Prowadzenie: Agnieszka Sobiak.
- **20 kwietnia 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Waldemarem Szymczakiem, laureatem Lubuskiego Wawrzynu Literackiego 2022 w kategorii Proza, autorem książki *Odwyk [z] dorosłości*, nauczycielem II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gorzowie Wielkopolskim. Prowadzenie: ks. dr hab. Andrzej Draguła, prof. US.
- **27 kwietnia 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Moniką Dziubą vel Maurycym Dudkiem, nagrodzonym za Debiut Literacki Srebrnym Sokolim Piórem podczas Lubuskich Wawrzynów 2022, prawnikiem i pasjonatem

kultury Bliskiego Wschodu, autorem książki *Przyzwoici ludzie*. Prowadzenie: Patrycja Tokarska i Martyna Zawieja.

- **11 maja 2023 roku** - Spotkanie autorskie z ks. dr hab. Andrzejem Dragułą, profesorem Uniwersytetu Szczecińskiego, przewodniczącym Rady Instytutu Nauk Teologicznych US, połączone z promocją książki *Bóg incognito. Kazania z nadzieją*. Prowadzenie: dr hab. Katarzyna Zagórska, prof. UAM.

- **18 maja 2023 roku** - *Obudziłam wiersze*, promocja tomiku poezji Grażyny Rozwadowskiej-Bar, członkini Związku Literatów Polskich oraz Klubu Literackiego Związku Literatów Polskich w Żarach. Wiersze czytała: Joanna Wąż-Stasiewicz. Prowadzenie: Mirosława Szott.

- **22 czerwca 2023 roku** - 15-lecie od debiutu. Jubileusz pracy twórczej Krzysztofa Koziołka, nowosolanina pisarza, dziennikarza, autora kilkunastu powieści sensacyjno-kryminalnych, dwóch kryminałów retro i thrillera górskiego, połączone z promocją najnowszej książki *Osaczony*. Prowadzenie: Magdalena Faron. Współorganizator: Towarzystwo Miłośników Zielonej Góry WINNICA. Koncert studentów Instytutu Muzyki Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- **7 września 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Joanną Marcinkowską, dwukrotną laureatką ogólnopolskiego Konkursu Jednego Wiersza Zakochaj się w... oraz promocję tomiku poezji *Przemilczenia*. Wiersze czytała Magdalena Faron. Prowadzenie: Agata Kostrzewska.

- **14 września 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Jolantą Pytel, poetką, literatką, animatorką życia kulturalnego Zielonej Góry, członkinią Stowarzyszenia Jeszcze Żywych Poetów połączone z promocją tomiku poezji *Słowa rozrzucił wiatr*. Prowadzenie: dr Mirosława Szott.

- **21 września 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Przemysławem Karwowskim, laureatem Małego Srebrnego Pióra za najlepszą książkę popularnonaukową *Vademecum winiarstwa na Ziemi Lubuskiej* podczas Lubuskich Wawrzynów 2022. Prowadzenie: Tomasz Kowalski.

- **28 września 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Konradem Krakowiakiem, poetą, filozofem i dziennikarzem, autorem tekstów piosenek i zapowiedzi estradowych, połączone z promocją tomiku *Już czas*. Prowadzenie: Agnieszka Ginko.

- **12 października 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Rolandem Hellmannem, fotografem, poetą, autorem licznych albumów fotograficznych o miastach na polsko-niemieckim pograniczu, połączone z promocją dwujęzycznego tomiku wierszy *Serce i dusza*. Wiersze czytała: Halinka Boguta-Stapel. Prowadzenie: Małgorzata Hellmann.

- **19 października 2023 roku** - Spotkanie autorskie połączone z prapremierą książki *Nic do stracenia* Przemysława Piotrowskiego, zielonogórskiego powieściopisarza, autora bestsellerowych kryminałów. Prowadzenie: Magdalena Faron.

- **26 października 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Wojciechem Rogacinem, redaktorem naczelnym „Polski Metropolii Warszawskiej” (Polska Times), wcześniej dziennikarzem działów zagranicznych Gazety Wyborczej i Newsweeka. Korespondentem wojennym z Iraku i innych miejsc na świecie. Wydarzenie połączone z promocją książki *Zelenski, pierwszej w Polsce biografii prezydenta Ukrainy*. Prowadzenie: red. Karolina Kamińska

- **7 grudnia 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Aldoną Reich zielonogórską pisarką, filolożką, specjalistką PR, redaktorką i korektorką, połączone z premierą książki *Dwunasty*. Prowadzenie: Magdalena Faron

- **14 grudnia 2023 roku** - Spotkanie autorskie z ks. dr hab. Andrzejem Dragułą, profesorem Uniwersytetu Szczecińskiego. Wydarzenie połączone z promocją najnowszej książki *Kościół, który wyznaje. Między zgorszeniem a nadzieją*. Prowadzenie: prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak

Odbyły się promocje kolejnych numerów [nr 1-2 (82-83), nr 3 (84) oraz 4 (85)] „Pro Libris. Lubuskiego Pisma Literacko-Kulturalnego” z udziałem lubuskiego środowiska literackiego, naukowego oraz bibliotekarskiego.

23 wystawy czasowe w holu, galerii, łączniku i na zewnątrz:

- **styczeń 2023 rok** - *Jestem, bo Ty Jesteś* – wystawa malarstwa Małgorzaty Górskiej, zielonogórskiej artystki, od 2020 roku członkini Związku Plastyków Artystów Rzeczypospolitej Polskiej. W poszukiwaniu swojej artystycznej drogi zmierzyła się z innymi dziedzinami sztuk plastycznych m.in.: rzeźbą w drewnie, ze skóry, a także malowaniem na jedwabiu i szkle. Obecnie w swojej twórczości wykorzystuje farby akrylowe i olejne, posługując się również różnymi technikami malarskimi np. impasto oraz pouring. Niezwykle prace wykonuje także przy pomocy komputera tworząc digital image - obrazy cyfrowe. Otwarcie wystawy odbyło się 23 stycznia. Wystawa była czynna do 3 marca 2023 roku.

- **luty 2023 rok** - *Co w trawie piszczy* – pokonkursowa wystawa prac miejskiego konkursu plastycznego dla dzieci – główny organizator Zielonogórski Ośrodek Kultury. Otwarcie wystawy odbyło się 20 lutego. Wystawa była czynna do 12 marca 2023 roku.

- **luty 2023 rok** - *Lubuskie Wawrzyny 2022* – wystawa książek i publikacji zgłoszonych do Konkursu w trzech kategoriach – Lubuski Wawrzyn Literacki, Lubuski Wawrzyn Naukowy, Lubuski Wawrzyn Dziennikarski. Otwarcie nastąpiło 23 lutego 2023 roku.

- **marzec 2023 rok** - *Chocholy i inne* – wystawa malarstwa Tomasza Akusza, jednego z najbardziej rozpoznawalnych i oryginalnych współczesnych polskich malarzy. Grafik, performer, aktor, twórca scenografii teatralnych. Pomysłodawca i realizator licznych festiwali, akcji plenerowych, happeningów malarskich, artystycznych, rzeźbiarsko-malarskich i rzeźbiarskich oraz wielu wystaw. Projektant i wykonawca niezwykłych instalacji przestrzennych i rzeźb. Pomysłodawca i założyciel Grupy Artystycznej Opcje oraz współzałożyciel Grupy Artystycznej Zak. W latach 80. współpracował m.in. z Teatrem Pantomimy Nurt, Teatrem Maya

i Teatrem Polskim w Poznaniu. Uczestnik wielu międzynarodowych festiwali teatralnych i spotkań twórczych, wystaw indywidualnych zarówno w Polsce i za granicą. Otwarcie wystawy odbyło się 9 marca. Wystawa była czynna do 29 marca 2023 roku.

- **kwiecień 2023 rok** - *Dyplomy 2023 uczniów Zespołu Szkół Plastycznych w Zielonej Górze* – wystawa prac dyplomowych maturzystów Zespołu Szkół Plastycznych w Zielonej Górze. Wystawa malarstwa, grafik oraz fotografii. Oprawa muzyczna – występ uczniów Plastyka. Wernisaż 4 kwietnia. Wystawa była czynna do 5 maja 2023 roku.

- **kwiecień 2023 rok** - *Przegląd prac autorskich Zespołu Twórczego Portret Zielonogórskiego Towarzystwa Fotograficznego* działającego od 2014 roku. Wystawa była efektem ich rocznej pracy. Otwarcie wystawy odbyło się 5 kwietnia. Wystawa była czynna do 28 maja 2023 roku.

- **maj 2023 rok** - *Wystawa malarstwa z okazji 40-lecia pracy twórczej Doroty Komar-Zmyślony*, zielonogórskiej artystki. W swoim dorobku artystycznym ma malarstwo, rysunek, scenografię, a także grafikę projektową i ilustrację książkową. Od 1983 roku jest członkiem ZPAP. Autorka licznych wystaw indywidualnych w kraju i za granicą. Wielokrotnie nagradzana. Jej prace znajdują się w zbiorach Muzeum Ziemi Lubuskiej, BWA – Zielona Góra, Muzeum w Drzonowie oraz w wielu zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. Otwarcie wystawy odbyło się 12 maja. Wystawa była czynna do 31 maja 2023 roku.

- **maj 2023 rok** - *Niemcy – z czym kojarzę i za co lubię zachodniego sąsiada*, wernisaż prac dzieci, laureatów oraz wyróżnionych w konkursie plastycznym. Organizator: Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Otwarcie wystawy odbyło się 31 maja 2023 roku.

- **maj 2023 rok** - *Wydarzenia Zielonogórskie 30 maja 1960 r.* – wystawa ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej – Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Poznaniu w ramach projektu edukacyjnego „Wystawy elementarne IPN”. Ekspozycja z 14 plansz obrazujących najważniejsze zagadnienia związane z obroną Domu Katolickiego z 30 maja 1960 roku. Wystawa była czynna od 29 maja-12 czerwca 2023 roku.

- **czerwiec 2023 rok** - *Zielona Góra w Fotografii – debiuty 2022/2023* – wystawa fotografii, Lubuskie Stowarzyszenie Fotografów Portretowych Portretowania. Wystawa była czynna od 12 czerwca-6 lipca 2023 roku.

- **czerwiec 2023 rok** - *Rysunek Satyryczny, wernisaż wystawy Břetislava Kovaříka*, czeskiego artysty satyrycznego, rysownika, karykaturzysty, malarza, laureata wielu konkursów rysunku satyrycznego w kraju i za granicą. Otwarcie wystawy odbyło się 15 czerwca 2023 roku.

- **lipiec-sierpień 2023 rok** - *Wystawa dyplomowa absolwentów Lubuskiej Szkoły Fotografii*, podczas wydarzenia zaprezentowało się 15 dyplomantów z pracami wykonanymi w pracowniach fotografii artystycznej pod okiem dr Ewy Jędrzejowskiej, pracowni fotografii przyrodniczej i krajobrazowej dr Marcina Bocheńskiego oraz pracowni fotografii reporterskiej prowadzonej przez Mariusza Kowalaszka. Zdjęcia to efekt rocznej nauki w LSF. Wernisaż odbył się 8 lipca 2023 roku.

- **lipiec-sierpień 2023 rok** - *Baletnice w blokowiskach. Księga 6* – wystawa fotografii Pawła Janczaruka, zielonogórskiego artysty-fotografa, członka Związku Polskich Artystów Fotografików. Wydarzenie w ramach Mini Festiwalu Balet i Sztuka. Wernisaż odbył się 12 lipca 2023 roku.

- **lipiec-sierpień 2023 rok** - *Wystawa plakatów Amerykańskie Parki Narodowe* zorganizowana we współpracy z Ambasadą USA w Warszawie w ramach programu *amerika@twojej bibliotece*. Wystawa była dostępna od 10 lipca do 31 sierpnia 2023 roku.

- **wrzesień 2023 rok** - *Wystawa z okazji Europejskich Dni Dziedzictwa 2023. Z winem w tle: winiarstwo Ziemi Lubuskiej w świetle zbiorów Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze*. Wystawa była czynna od 4–30 września 2023 roku.

- **wrzesień 2023 rok** - *Wystawa Plenerowa Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny*. Na wystawie znalazło się 25 prac - głównych nagród wszystkich 25 edycji konkursu – na 13 tzw. standach. (Wernisaż przy Ratuszu. Po wernisażu nastąpiło przejście do Biblioteki, na 18.00 na finisaż i galę wręczenia nagród.) Wystawa była czynna od 30 września - 27 października 2023 roku.

- **wrzesień 2023 rok** - *Pokonkursowa wystawa XXV Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny ph. Jubileusz*. Finisaż wystawy z udziałem jurorów i laureatów, środowiska rysowników i sympatyków humoru rysunkowego odbył się 30 września 2023 roku.

- **październik 2023 rok** - *Wystawa rysunków satyrycznych oraz malarstwa Mirosława Hajnosa*, grafika, malarza, ilustratora, twórcy rysunków satyrycznych. Wernisaż 5 października. Wystawa była czynna do 4 listopada 2023 roku.

- **październik 2023 rok** - *Pokaz filatelistyczny Polskiego Związku Filatelistów – koło nr 1 w Zielonej Górze* – wystawa kolekcjonerska znaczków, kart oraz znaków pocztowych o tematyce: rower, winiarstwo, lokomotywy, zbiory dzieci i młodzieży. Wystawa była czynna od 5-27 października 2023 roku.

- **listopad 2023 rok** - *Obrazy Wierszami Malowane*, prezentacja czasowa kolekcji 5 unikatowych obrazów powstałych 2 lipca 2023 roku podczas happeningu malarskiego inspirowanego wierszami Wisławy Szymborskiej w dniu obchodów 100. rocznicy urodzin Noblistki w Kórniku. Artyści - malarze: Andrzej Andrzejewski, Tomasz Akusz, Nadia Kotkowska, Daria Wiercioch, Karina Wika. Kurator wystawy: Tomasz Akusz. Wernisaż 7 listopada. Wystawa była czynna do 18 listopada 2023 roku.

- **listopad 2023 rok** - *Szyborska – wiersze*, w celu promocji Roku Szyborskiej oraz 100. rocznicy urodzin Poetki zaprezentowano przed gmachem głównym Biblioteki plenerową wystawę wybranych wierszy Noblistki. Wystawa dzięki uprzejmości Fundacji Wisławy Szymborskiej.

- **listopad 2023 rok** - *Do Trzech Razy Sztuka* – wystawa malarstwa trzech znanych Artystów z dziedziny malarstwa, rozrywki oraz muzyki: Szymon Chwalisz, Dariusz Kamys, Grzegorz Skawiński. Wernisaż odbył 23 listopada 2023 roku. Wystawa była czynna do 17 grudnia 2023 roku.

- **grudzień 2023 rok** - *Krajobrazy Północy Nordlige Landskap I Landslag Norðursins*. Wystawa niezwyklej scenerii północnej Norwegii i Islandii w fotografii Daniela Lichoty, podróżnika, fotografa, miłośnika piękna natury, gór i lodowców. Ekspozycja powstała na przestrzeni kilku lat z podróży Autora w okolicach koła podbiegunowego. Wystawa była czynna od 18 grudnia 2023. Finisaż wystawy odbył się 25 stycznia 2024 roku.

W filiach miejskich działa sześć mini galerii: *Galeria Młodych* przy Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Biblioteka Pana Kleksa, *Galeria Na Górze* przy Mediatece „Góra Mediów”, *Galeria Na Ptasiej* przy Filii nr 1, *Szklana Galeria* przy Mediatece „Szklana Pułapka”, *Galeria Podgórna* przy Filii nr 4 oraz *Galeria* przy Filii nr 12. Prezentują one prace zielonogórskich twórców, artystów, pasjonatów, grup plastycznych. Poprzez spotkania i wernisaże integrują lokalną społeczność Zielonej Góry. W większości wkomponowane w przestrzeń wypożyczalni, z jednej strony przydają walorów estetycznych poszczególnym filiom, z drugiej przyciągają do bibliotek osoby związane z twórczością artystyczną.

Przygotowano 66 wystaw. Były to wystawy artystyczne promujące zarówno osoby debiutujące, jak i profesjonalistów, połączone z wernisażami, wystawy okolicznościowe i pokonkursowe. Filie i oddziały dla dzieci i młodzieży prezentowały prace pokonkursowe, ale również prace grup plastycznych działających przy zielonogórskich szkołach. Natomiast agendy specjalizujące się w pracy z dorosłym czytelnikiem prezentowały głównie wystaw artystyczne promujące lokalnych artystów – amatorów, pasjonatów, osoby debiutujące – studentów, kierunków artystycznych, połączone z wernisażami lub finisażami, m.in.:

- „Entropia” Daria Kulig (Galeria Na Górze przy Mediatece „Góra Mediów” – dalej: GM),
- „Natura w tatuażu” Sara Gawel (GM),
- „Rozkład, negacja, wartości” Fotografia Zuzy Mróz (GM),
- „Adagio na pędzle i farby” Paweł Janczaruk (GM),
- „Obrazy wełną malowane” wystawa gobelinów Alicji Kłosowicz (GM),
- „Sław Wisławę. Wystawa kolażu” wystawa prac uczestników zajęć z kolażu (GM),
- „Opowiemy Wam o Zbyszku i Kaziku” wystawa słuchaczy AWF (GM),
- „Kobiecość. Portrety” Justyna Kosiak, „Petrykiwka w Zielonej Górze” Ella Zolotarenko (GM),
- „Tak widzę miasto” - wystawa fotografii Bogdana Springera (Galeria Na Ptasiej przy Filii nr 1 – dalej: F1),
- „W cieniu zamku” - wystawa fotografii otworkowej Wiesławy Stasińskiej i Ryszarda Poprawskiego (F1),
- „Sycylia w moim obiektywie” - wystawa fotografii podróżniczej Elżbiety Subocz (F1),
- „Na końcu jest muzyka” - wystawa fotografii detali instrumentów muzycznych Włodzimierza Włodarczaka (F1),
- „Moje impresje” - wystawa malarstwa Jadwigi Sawickiej (F1),
- „Pasje na Ptasiej: odkrywamy karton” - wystawa modeli kartonowych Zbigniewa Kwaśnicy (F1),
- „Małownicza Ukraina” - wystawa malarstwa ukraińskiego malarza Rostysława Klymyshyna (Biblioteka Obcojęzyczna, F1),
- „Życie w kolorach” - wystawa malarstwa ukraińskiej malarki Maryny Kapustiny (Biblioteka Obcojęzyczna, F1),
- „W świecie wyobraźni” Marii Koryckiej, wystawa zawierała grafiki i wiersze autorki, stworzone z myślą Dzieciach (Galeria Podgórna przy Filii nr 4 - dalej: F4),
- Wystawa afiszy i rekwizytów teatralnych (F4),
- „M. O. D. A” wystawa prezentująca ilustracje Katarzyny Boguckiej do książki Katarzyny Świeżak „M.O.D.A.” z Wydawnictwa Dwie Siostry (F4),
- „Moja kolekcja LEGO” Macieja Rosiaka (F4),
- „Ja, my, wy” cykliczne wystawy Sekcji malarskiej i rękodzieła (gobeliny) SDK „Nowita” (Filia nr 5),
- „Moje koty” wystawa malarska Mirosławy Sokołowskiej (Galeria przy Filii nr 12 – dalej: F12),
- „Patagonia - ta sama Ziemia inny świat” wystawa fotograficzna (F12),
- „Drzewa, przyjaciele drzewa” wystawa fotograficzna Ewy Kwaśniewicz (F12),
- „Malarstwo i inne pasje artystyczne Marii Raszki” (F12).

Ważniejsze wydarzenia kulturalne

Lubuskie Wawrzyny 2022

23 lutego 2023 roku wręczony został 29. Lubuski Wawrzyn Literacki i 18. Lubuski Wawrzyn Naukowy oraz 9 Lubuski Wawrzyn Dziennikarski. Laureatem Lubuskiego Wawrzynu Literackiego w kategorii poezja został Michał Banaszak za tomik *Exit*, Nowa Ruda 2022. Laureatem Lubuskiego Wawrzynu Literackiego w kategorii proza został Waldemar Szymczak za książkę *Odwyk [z] dorosłości*, Gorzów Wielkopolski 2022. Laureatem Lubuskiego Wawrzynu Naukowego został Karol Siemaszko za publikację *Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych na tzw. Ziemiach Odzyskanych w świetle orzecznictwa sądów okręgowych w Zielonej Górze i Głogowie z siedzibą w Nowej Soli w latach 1945-1950*, Bydgoszcz 2022. Laureatem Lubuskiego Wawrzynu Dziennikarskiego został Zbigniew Borek za materiały opublikowane w tygodniku „Polityka”: *Niechęć do*

kwadratu, Witajcie w Nibylandii, Żaden pożytek z tego wirusa, Żrąca miłość (Tygodnik Polityka 9.03-15.03.22). Prowadzenie uroczystości Rademenez – Radosław Blonkowski.

Wydarzeniu towarzyszyło uroczyste odsłonięcie tablicy pamięci poetki Anny Tokarskiej przy Placu Słowiańskim.

„Światowy dzień czytania Tolkiena, czyli jak robot LEGO zwany Hobbitem przemierzał Śródziemie” (25 marca 2023 roku) – celem zadania była promocja twórczości J.R.R. Tolkiena oraz polskiej i zagranicznej literatury fantasy. W czasie wydarzenia zaproszeni goście (aktorzy, dziennikarz Radia RMF, bibliotekarze, fani książek Tolkiena) głośno czytali fragmenty książki „Hobbit” oraz prowadzili quiz ze znajomości fabuły. Kolejnym punktem spotkania były warsztaty dla dzieci w wieku 10+ z budowania i programowania robota z klocków LEGO. Dzieci młodsze mogły uczestniczyć z plastycznych warsztatów prowadzonych przez instruktorkę, która pokazywała jak można ulepić z ciastoliny figurkę bohatera z książki. Dorośli i dzieci mogli również stworzyć za pomocą długopisu 3D zapinkę elfa. Mediateka „Góra Mediów” łączy tradycyjne czytelnictwo z innymi formami poznania twórczości Tolkiena: filmem, audiobooki oraz nowoczesnymi technologiami: programowanie i budowanie z klocków LEGO, długopisy 3D. W czasie warsztatów uczestnicy mogli poznać warsztat kaletnika i jego wyroby ze skóry – GM.

22 lutego 2023 roku - III Lubuskie Dyktando Ortograficzne ph. Połam pióro! (22 lutego 2023 roku) z udziałem prof. dr hab. Jerzego Bralczyka, wybitnego językoznawcy, specjalisty w zakresie języka mediów, reklamy i polityki oraz jednym z najpopularniejszych autorytetów w dziedzinie języka polskiego. Wydarzenie połączone ze spotkaniem autorskim z prof. dr hab. Jerzym Bralczykiem i red. Michałem Ogórkim, dziennikarzem, felietonistą, prezydentem telewizyjnym, satyrykiem i krytykiem filmowym, połączone z promocją książki Bralczyk, *Ogórek... "kielbasa i sznurek"*.

Tydzień Bibliotek 2023 – blok imprez przygotowanych przez pracowników Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze promujących książki, literaturę i czytelnictwo w ramach ogólnopolskiej akcji 8-15 maja ph. *Moja, Twoja, Nasza Biblioteka!* W ramach Tygodnia Bibliotek odbyły się m.in.: Uroczystość Wojewódzkiego Dnia Bibliotekarza i Bibliotek z udziałem władz województwa, miasta Zielonej Góry, bibliotekarzy z lubuskich bibliotek publicznych, naukowych i pedagogicznych, odbyła się 8 maja w Kłodawie na zaproszenie Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim. W czasie Tygodnia Bibliotek zielonogórska Biblioteka przygotowała liczne działania promujące czytelnictwo i Bibliotekę m.in. projekt zrealizowany przez Mediatekę „Góra Mediów” pt. *Mediateka kołem się toczy* - spotkanie z podróżnikiem i dziennikarzem M. Kurowickim, wyzwanie rowerowe dla czytelników oraz seans filmowy z rowerem w tle. Wyzwanie rowerowe polegało na przejechaniu rowerem do filii miejskich biblioteki i wypożyczeniu książki oraz zrobieniu zdjęcia przed biblioteką z rowerem. Uczestnicy jeździli miejskimi ścieżkami rowerowymi, korzystając ze swojego roweru lub miejskiego. Akcja miała na celu promowanie filii miejskich biblioteki oraz zdrowego trybu życia. We wszystkich spotkaniach (rozmowa z podróżnikiem, seans filmowy, wyzwanie rowerowe).

9 (12). Festiwalu Filmu, Teatru i Książki Kozzi Pieczka Checiński. Zielona Góra (1-5 czerwca 2023 roku). W ramach Festiwalu odbyło się: 16 spotkań, 2 spektakle, 3 koncerty, 18 projekcji filmowych. Na program Festiwalu składały się nietuzinkowe wydarzenia, połączone wspólną linią programową: film-aktor-książka-teatr. W 2023 patronami Festiwalu byli Maciej Kozłowski, Sylwester Chęciński i Franciszek Pieczka. Główny nurt Festiwalu stanowiło kino polskie z lat 2022-2023, film sensacyjny i obyczajowy oraz kino europejskie i środkowoeuropejskie. Obrazy ułożone były w sekcje filmowe; odbyło się szereg spotkań z gośćmi festiwalowymi oraz książką filmową / teatralną. Goście specjalni byli: aktor filmowy i teatralny, Marian Dziędziel i aktorka, pieśniarka Stanisława Celińska (z koncertem). Ponadto udział wzięli m.in.: Beata Dżianowicz, Maria Pakulnis, Agnieszka Radzikowska, Sebastian Stanki Stankiewicz, Lech Dyblik, Gabriela Muskała, Maria Peszek, Artur Baron Więcek (reżyser) Małgorzata Bogajewska (reżyser), Juliane Henrich (reżyser), Łukasz Maciejewski (krytyk filmowy i teatralny, wykładowca Łódzkiej Szkoły Filmowej), Bernd Buder (dyrektor FilmFestiwal Cottbus), Joushuae Jadi (wicedyrektor programowy FilmFestiwal Cottbus), prof. dr hab. Jerzy Bralczyk, red. Michał Ogórek, ks. prof. dr hab. Andrzej Draguła (krytyk filmowy i teatralny, kulturoznawca) i inni.

Prezentacje i spotkania festiwalowe umieszczane były w przestrzeniach pozornie nietypowych i nie przewidzianych dla teatru, filmu, koncertu i spotkań. Doskonale komponują się one jednak z ofertą festiwalową: namiot Café Film na zielonogórskim deptaku, sala im. Janusza Koniusza, Pro Libris Cafe, Centrum Kreatywnej Kultury w Zielonej Górze, Zajazd Kultury w Zielonej Górze oraz ruiny Pałacu w Zatoniu.

Najważniejszymi nurtami w programie Festiwalu były:

Kozzi Gangsta Film/ Literatura i Film w ramach tego cyklu zaprezentowano następujące filmy:

- „Wyrwa”, reż. Bartosz Konopka,

- „Nie cudzołóż i nie kradnij”, reż. Mariusz Kuczewski,

Najlepsze drugoplanowe role w polskim kinie według Łukasza Maciejewskiego w ramach tego cyklu zaprezentowano następujące filmy:

- Grzegorz Damiński – rola: Dawid Nowak, „Fucking Bonrholm”, reż. Anna Kazejak,

- Marian Dziędziel – rola: ksiądz, „Masz ci los”, reż. Mateusz Głowacki,

- Gabriela Muskała – rola: Maria, asystentka Maksa, „Skołowani”, reż. Jan Macierewicz,

- Maria Pakulnis – rola: Hanna, „Johnny”, reż. Daniel Jaroszek,

- Agnieszka Radzikowska – rola: Bogna Paterok, „Strzępy”, reż. Beata Dżianowicz,

- Sebastian Stanki Stankiewicz – rola: dowódca żandarmerii, „Niebezpieczni dżentelmeni”, reż. Maciej Kawalski.

Kino znad granicy (współczesne kino niemieckie) w ramach tego cyklu zaprezentowano następujące filmy:

- „Olaf Jagger”, reż. Heike Fink,
- „Aksjomat”, reż. Jöns Jönsson,
- „Monte Verità. Odurzenie wolnością”, reż. Stefan Jäger,
- „Bettina”, reż. Lutz Pehner.

Bernd Buder - Dyrektor FFC przedstawia polski film na Filmfestival Cottbus 2022:

- „Chleb i sól”, reż. Damian Kocur,
- „Kobieta na dachu”, reż. Anna Jadowska.

Retrospektywy: Kozłowski, Pieczka, Chęciński.

Wieczory mistrzowskie – w ramach tego cyklu zaprezentowano następujące filmy:

- „Delegation”, reż. Asaf Saban,
- „Prawdziwe życie aniołów”, reż. Artur Więcek „Baron”.

Dokument na Kozzi

- Współpraca z Cottbus FILM FESTIWAL projekcja filmu „Vor Zeit” z udziałem reżyserki Juliane Henrich - Debata: Filmfestival Cottbus i Kozzi Film Festiwal: 12 lat współpracy – filmowy dialog z udziałem reżyserki Juliane Henrich i dyrektora FFC Bernd Buder.

Literatura i Film - film niemy z komentarzami – prof. dr. hab. Jerzego Bralczyka i red. Michała Ogórka, „Pan Tadeusz”, reż. Ryszard Ordyński, Polska 1928.

Dyskusje o książkach wzbogacające integrację sztuk na Festiwalu, m.in.:

- Jan Kaczkowski, *Zamiast czekać zacznij żyć*, Kraków 2022;
- Stanisława Celińska, *Niejedno przeszłam*, Warszawa 2020;
- Magdalena Jaros, *Ty pieronie. Biografia Franciszka*, Poznań 2023;
- Maria Peszek, *Naku* wiam zen*, Warszawa 2022;
- Jolanta Fainstein, *mama ma szorstkie ręce: dramat w 2 aktach*, Zielona Góra 2023.

W ramach cyklu Zielonogórskie Konotacje przedstawiony został spektakl „Wstyd” w reżyserii Małgorzaty Bogajewskiej, obecnie dyrektor Teatru Ludowego w Nowej Hucie.

W trakcie Festiwalu odbywały się działania dla najmłodszych widzów. Były to różnego rodzaju warsztaty animacyjne oraz zabawy z nowymi technologiami multimedialnymi. Warsztaty prowadzili bibliotekarze z wykształceniem animacyjnym. Na atrakcjach dla grupy wiekowej 8-12 lat skupiliśmy się zwłaszcza 1 czerwca, w Dniu Dziecka.

Festiwal to nie tylko przegląd interesujących produkcji filmowych, ale także nagrody filmowe obejmujące polskie filmy wyprodukowane w latach 2022-2023 Kłaps 2023. W dniu 4 czerwca 2023 roku odbyła się Gala 9 (12). edycji Kozzi Film Festiwal Kozzi-Pieczka-Chęciński, podczas której przyznano Statuetki Kłaps 2023 w kategoriach:

- Grand Prix, czyli Kłaps 2023 dla reżysera najlepszego polskiego filmu fabularnego: Beata Dżianowicz za film „Strzępy”;
- Kłaps 2023 za film kryminalny, gangsterski, sensacyjny, czyli kino akcji: Mariusz Kuczewski za film „Nie cudzołóż i nie kradnij”;
- Kłaps 2023 za najlepszą kreację aktorską w polskim filmie fabularnym: Krzysztof Globisz za „Prawdziwe życie aniołów” w reżyserii Artura Więcka „Barona”;
- Kłaps 2023 za najlepszą drugoplanową kreację aktorską w polskim filmie fabularnym. Nagroda im. Macieja Kozłowskiego: Maria Pakulnis za rolę Hanny w filmie „Johnny” w reżyserii Daniela Jaroszka;
- Kłaps 2023 za wybitne osiągnięcia artystyczne w dziedzinie filmu przyznany reżyserowi lub aktorowi: Marianowi Dziędzielowi i Stanisławie Celińskiej;
- Kłaps 2023 „Nagroda Publiczności” - plebiscyt online: Mariusz Kuczewski za film „Nie cudzołóż i nie kradnij”;
- Nagroda Młodzieżowego Jury: Beata Dżianowicz za film „Strzępy”.

Festiwal poprzedziły dwie Forpoczty:

- 29 maja 2023 roku - FORPOCZTA I. W cyklu RETROSPEKTYWA: *Nie było na niego mocnych - Sylwester Chęciński we wspomnieniach i anegdotach*. Komentarz: Bartosz Kuświk, dyrektor Biblioteki Kultury w Iłowej.

31 maja 2023 roku - FORPOCZTA II. Koncert - Festiwal dla Mam. Koncertowo i filmowo... studentów Instytutu Muzyki z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Przygotowanie i opieka artystyczna: dr Marzanna Rudnicka.

Post Scriptum

Festiwal zakończyły Post Scripta Festiwalu:

- 6 czerwca 2023 roku - Z cyklu: DOKUMENT NA KOZZI – projekcja filmu „Życie po 16:30”, reż. Taras Tkachenko, Artemii Kirsanov.
- 29 czerwca 2023 roku - spektakl „Lekcja” Eugène'a Ionesco, Tłumaczenie: Jan Błoński, adaptacja i reżyseria: Jan Andrzej Fręś, wykonanie Teatr Zza Boru
- 1 września 2023 roku spotkanie z Mariuszem Kuczewskim i Sławomirem Mandesem.

Cykl Z książką na leżaku w ramach Lata Muz Wszelakich (lipiec-sierpień 2023 roku). Projekt współfinansowany ze środków Zielonogórskiego Ośrodka Kultury. Łącznie podczas wydarzenia odbyło się 8 spotkań:

- **6 lipca 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Adamem Ruszczyńskim historykiem i publicystą, połączone z promocją książki *Rzymowisko*. Prowadzenie: dr hab. Radosław Domke, prof. UZ.
- **13 lipca 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Ingą Iwasiów literaturoznawczynią, krytyczką literacką, poetką i prozaiczką, profesorką nauk humanistycznych, połączone z promocją książki *Późne życie*. Prowadzenie: Jolanta Fainstein.
- **27 lipca 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Alfredem Siateckim, prozaikiem, publicystą, reportażyście, autorem licznych powieści i słuchowisk, połączone z promocją najnowszej książki *Kocha nie oczekując wzajemności*. Prowadzenie: Agnieszka Ginko-Humphries.
- **3 sierpnia 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Barbarą Wysoczańską, autorką bestsellerów książkowych *Naręczona nazisty* i *Siła kobiet*, laureatką plebiscytów dwóch serwisów Lubimyczytac.pl i Allegro w kategorii Debiut roku 2021 za książkę *Naręczona nazisty*, historyczką, połączone z promocją najnowszej książki *Aktoreczka*. Prowadzenie: Magdalena Faron.
- **10 sierpnia 2023 roku** - Spotkanie autorskie z poetą Jarosławem Barańczakiem, połączone z promocją tomiku *bruzdy wyrzyte rydwanem*. Prowadzenie: dr Mirosława Szott.
- **17 sierpnia 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Aleksandrem Rogozińskim, dziennikarzem, redaktorem i pisarzem, twórcą komedii kryminalnych i powieści obyczajowych. Wydarzenie połączone z promocją książki *Zemsta jest słodka*. Prowadzenie: Agnieszka Sobiak.
- **22 sierpnia 2023 roku** - Spotkanie autorskie online z Iren Rozdobudko, znaną ukraińską dziennikarką, autorką licznych powieści, thrillerów, książek detektywistycznych oraz tomików poezji. Prowadzenie: Oksana Palii.
- **31 sierpnia 2023 roku** - Spotkanie autorskie z Jakubem Bączkowskim, połączone z promocją debiutanckiej książki *Stanie się coś złego*. Prowadzenie: Natalia Dyjas-Szatowska.

Po raz 12 zorganizowano w ramach ogólnopolskiej akcji, inicjowanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Narodowe Czytanie** - lekturą była powieść *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej. Zielonogórska edycja odbyła się 9 września 2023 roku. Wydarzenie objęte Patronatem Honorowym Pary Prezydenckiej. Biblioteka Norwida w ramach akcji Narodowego Czytania zorganizowała konkurs z nagrodami ph. *Odkryj na nowo lekturę Nad Niemnem*. Zadaniem uczestników było przygotowanie i zaprezentowanie konkursowemu jury fragmentu powieści Elizy Orzeszkowej *Nad Niemnem*. Forma prezentacji była dowolna: monolog, dialog, utwór muzyczny, performans, happening czy interpretacja sceniczna. Regulamin dopuścił także możliwość wystąpienia w duecie. W jury zasiadli: Magdalena Mikołajczyk, Aldona Reich oraz Filip Czeszyk. Każdy uczestnik otrzymał egzemplarz lektury *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej i wstawił pamiątkowy stempel - okolicznościową pieczęć z Kancelarii Prezydenta RP.

Urodziny Cypriana Norwida, patrona Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej (25 września 2023 roku). W programie znalazły się działania skierowane dla dzieci, młodzieży i dorosłych m.in.: *Kartka dla Norwida* – każdy zainteresowany mógł wykonać kartkę urodzinową dla patrona Biblioteki techniką kolażu; *Rysujesz? Kreujesz!*” - *zajęcia plastyczne dla młodzieży* z wykorzystaniem długopisów 3D oraz Dźwiękoterapia ph. *Harmonia jest w nas*. W ramach Urodzin Cypriana Norwida zaprezentowany został także monodram *Księga ziół i nie tylko* w wykonaniu Anny Seniuk, znakomitej aktorki teatralnej i filmowej. Spektakl wg prozy Sándora Máraiego oraz polskiej poezji. Scenariusz, reżyseria, wykonanie: Anna Seniuk.

13. Festiwal Literacki im. Anny Tokarskiej Proza Poetów (15 listopada-1 grudnia 2023 roku); w ramach Festiwalu odbyło się 15 wydarzeń – 4 spotkania autorskie połączone z promocjami książek, 3 wystawy w tym jedna plenerowa, 1 Czytelnia Dramatu, 2 Czwartki Lubuskie, 2 spektakle, 2 projekcja filmu, 1 spacer śladami Patronki Festiwalu Literackiego im. Anny Tokarskiej, połączone ze spotkaniem wspomnieniowym. Kurator programowy Festiwalu Andrzej Buck. Wydarzenie zrealizowano przy pomocy finansowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Urzędu Miasta Zielona Góra, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Oddział w Zielonej Górze. Podczas Festiwalu zrealizowano:

7 listopada 2023 roku - **OBRAZY WIERSZAMI MALOWANE** – wernisaż. Prezentacja czasowa kolekcji pięciu unikatowych obrazów powstałych 2 lipca 2023 roku podczas happeningu malarskiego inspirowanego wierszami Wisławy Szymborskiej w dniu obchodów 100. rocznicy urodzin Noblistki w Kórniku. Artyści - malarze: Andrzej Andrzejewski, Tomasz Akusz, Nadia Kotkowska, Daria Wiercioch, Karina Wika. Kurator wystawy: Tomasz Akusz. Wystawa była czynna do 18 listopada 2023.

7 listopada 2023 roku - *Szymborska – wiersze*, plenerowa wystawa wybranych wierszy Noblistki w celu promocji Roku Szymborskiej oraz 100. rocznicy urodzin Poetki. Ekspozycja dzięki uprzejmości Fundacji Wisławy Szymborskiej. Wystawa była czynna do 29 grudnia 2023.

15 listopada 2023 roku - Konwersatorium bibliotekoznawcze prof. dr hab. Wojciech Ligęza (Uniwersytet Jagielloński), *Wisławy Szymborskiej fascynacje filmowe*.

15 listopada 2023 roku - **ZEMSTA** Aleksander Fredro. Spektakl w wykonaniu aktorów Teatru Księżnej Doroty Żagańskiego Pałacu Kultury. Reżyseria Tomasz Siemion.

16 listopada 2023 rok - Czwartek Lubuski. Debiut Literacki - Proza – Barbara Czyżewska. Prowadzenie: Magdalena Faron. Debiut Literacki - Poezja – Patrycja Mierzejewska. Prowadzenie: dr Mirosława Szott. Promocja „Pro Libris. Lubuskiego Pisma Literacko-Kulturalnego” 2023, nr 4 (85). Prowadzenie: dr Andrzej Buck, red. Ewa Mielczarek.

17 listopada 2023 roku - Projekcja filmu dokumentalnego Larysa Kadochnikova „Wojna”, Reż. Dmitrij Tomaszpolski.

22 listopada 2023 roku - *Czytelnia Dramatu – Letni dzień*. Jon Fosse, laureat Literackiej Nagrody Nobla 2023 za nowatorskie sztuki i prozę, dające wyraz temu, co niewypowiedziane. reż. Tomasz Man. Koordynator: dr Janusz Łastowiecki. Gospodarz, pomysłodawca cyklu: dr Andrzej Buck.

23 listopada 2023 roku - *Do Trzech Razy Sztuka* – wernisaż wystawy malarstwa trzech znanych Artystów z dziedziny malarstwa, rozrywki oraz muzyki: Szymon Chwalisz, Dariusz Kamys, Grzegorz Skawiński. Wystawa była czynna do 17 grudnia 2023.

24 listopada 2023 roku - Spotkanie autorskie z Ewą Lipską, jedną z najwybitniejszych polskich poetek połączone z promocją tomiku *Wariacje Goldbergowskie*, zbioru prozy poetyckiej. Prowadzenie: ks. dr hab. Andrzej Draguła, prof. US.

26 listopada 2023 roku - *Historia Jakuba – monodram*. W roli głównej: Łukasz Lewandowski. Opowieść inspirowana prawdziwą historią księdza i filozofa Romualda Jakuba Wekslera-Waszkinela. Autor: Tadeusz Słobodzianek, reżyseria: Aldona Figura, scenografia: Joanna Zemanek.

27 listopada 2023 roku - Promocja książki – *Antologia Sąsiadki. 10 poetek niemieckich* pod redakcją Tomasza Ososińskiego, poety, germanisty, filologa klasycznego, tłumacza, wydawcy. Podczas wydarzenia prezentacja wierszy w języku niemieckim oraz polskim. Spotkanie z redaktorem poprowadziła dr Joanna Kapica-Curzytek.

30 listopada 2023 roku - Czwartek Lubuski. Promocja *Antologii poezji lubuskiej 2007-2022* pod redakcją prof. dr hab. Małgorzaty Mikołajczak, dr Mirosławy Szott. Spotkanie poprowadziła red. Ewa Mielczarek.

30 listopada 2023 roku - Drogami Anny Tokarskiej – spacer szlakiem poetki. Wydarzenie połączone z projekcją filmu dokumentalnego „Anna Tokarska. Nieparzysta”. Prowadzenie: dr Mirosława Szott, dr Andrzej Buck. Wiersze poetki czytał: Andrzej Nowak.

1 grudnia 2023 roku - Spotkanie autorskie z Tomaszem Różyckim, poetą, tłumaczem i krytykiem, laureatem licznych nagród, w tym nagrody NIKE 2023, połączony z promocją zbioru wierszy *Ręka pszczelarza*, powstałych podczas pandemii. Spotkanie poprowadziła dr Mirosława Szott.

19 grudnia 2023 roku - Promocja *Antologii Zielonogórskiego Dramatu*. Teksty wybrał, posłowiem i notami biograficznymi opatrzył Andrzej Buck. Prowadzenie: red. Ewa Mielczarek.

W 2023 roku ogłoszono **konkurs pn. Debiut Pro Libris**, skierowany do osób wywodzących się z województwa lubuskiego lub mieszkających na jego terenie, w dwóch kategoriach wiekowych: 15-25 lat oraz powyżej 26 roku życia. Warunkiem zgłoszenia jest, by twórczość uczestników nie ukazała się wcześniej w drukowanej formie książkowej. Teksty poetyckie, prozatorskie lub dramatyczne należy składać do 15.02.2024 roku. Nagrodą będzie wydanie książki laureatów (jeden laureat w każdej kategorii wiekowej).

Czytelnia Dramatu – celem inicjatywy jest popularyzacja współczesnego dramatu polskiego; nieodłącznym elementem każdej Czytelni jest muzyka na żywo i efekty akustyczne, które zbliżają Czytelnię do formy słuchowiska radiowego:

Styczeń 2023 rok - Jolanta Fainstein, *mama ma szorstkie ręce*, reż. Zdzisław Wardejn;

Marzec 2023 rok - Artur Beling, *trzy świnki*, reż. Artur Beling;

Kwiecień 2023 rok - Mirosława Szott & Michał Banaszak, *zgasić światła świata*, reż. Janusz Łastowiecki;

Maj 2023 rok - Mariusz Babicki, *w poszukiwaniu damy pik*, reż. Mariusz Babicki;

Wrzesień 2023 rok - Jerzy Niemczuk, *meneliada*, reż. Marek Sitarski;

Październik 2023 rok - Paulina Korzeniewska, *migdałki*, reż. Joanna Wąż-Stasiewicz;

Listopad 2023 rok - Jon Fosse, *letni dzień*, reż. Tomasz Man;

Grudzień 2023 rok - Joanna Kulmowa, *aniolowie się radują*, reż. Waldemar Modestowicz.

Noc Muzeów w Muzeum Ilustracji Książkowej (13 maja 2023 roku); Hasło wydarzenia brzmiało *W wiosce przyjaciel Misia Uszatka*. Temat był inspirowany pracami ilustratorskimi Zbigniewa Rychlickiego – twórcy słynnej postaci z klapniętym uszkiem. W programie znalazły się: konkursy z nagrodami, warsztaty graficzne, zwiedzanie Muzeum Ilustracji Książkowej.

Świąteczna akcja ph. **Książka pod choinkę z dedykacją lubuskich autorów** w ramach **Świątecznego Kiermaszu Książek**. W dniu 16 grudnia 2023 roku 10 lubuskich autorów oraz 2 Wydawnictwa w Pro Libris Café (parter Biblioteki) podpisywało swoje książki. W akcji uczestniczyli: Aldona Reich, Marta Maciejewska, Barbara Wysoczańska, Aleksandra Mrówka Łobodzińska, Barbara Czyżewska (debiutantka), Alfred Siatecki, Marek Krukowski, Joanna Turakiewicz-Pietras, Agnieszka Ginko, Igor Myszkiewicz, Wydawnictwo Majus, Wydawnictwo Pro Libris.

WiMBP koordynuje działalność 89 Dyskusyjnych Klubów Książki południowej części województwa lubuskiego (40 dla dorosłych, 49 dla dzieci i młodzieży), dla których w 2023 roku zakupiono 1 301 książek (778 woluminów dla dorosłych, 523 woluminy dla dzieci i młodzieży). Kluby liczą 1081 stałych członków (403 dorosłych, 678 dzieci i młodzieży). Dla klubowiczów zorganizowano 677 spotkań (330 dla dorosłych, 347 dla dzieci i młodzieży) i wydarzeń kulturalnych. Liczba spotkań autorskich – 51 (34 dla dorosłych, 17 dla dzieci i młodzieży). Liczba wszystkich uczestników programu Dyskusyjne Kluby Książki w 2023 roku – 5 868 osób.

Dzięki realizacji projektów inwestycyjnych Biblioteka z roku na rok zmienia i unowocześnia swoje przestrzenie. Efektem tych starań jest obecność w naszych wnętrzach coraz większej grupy klubów i stowarzyszeń zielonogórskich, które właśnie w naszych przestrzeniach bibliotecznych prowadzą swoją działalność np. Stowarzyszenie Jeszcze Żywych Poetów swoje cykliczne spotkania organizuje w siedzibie Biblioteki.

Większe imprezy dla dzieci

Zimowa Czytelnia Norwida - podczas ferii zimowych (30.01-10.02.2023 roku) przeprowadzono w ramach projektu 21 spotkań warsztatowo-zabawowych dla rodzin z dziećmi; zajęcia miały charakter otwarty i odbywały się w Filii nr 2, Filii nr 3, Filii nr 5, w Filii nr 9, w Filii nr 11, w Filii nr 12, w Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa, w Mediatece „Szklana Pułapka”, Bibliotece Obcojęzycznej; wszystkie działania poprzedzone były lekturą tematycznie nawiązującą do tematu i charakteru warsztatów; zadanie zrealizowano ze środków Miasta Zielona Góra. Łącznie w zajęciach prowadzonych w ramach Zimowej Czytelni Norwida wzięło udział 292 osoby.

Letnia Czytelnia Norwida - przez cały okres wakacyjny we wtorki, środy i czwartki, o godzinie 11.00 na patio Biblioteki odbywały się zabawy, warsztaty oraz spotkania dla dzieci młodszych i ich rodziców w ramach akcji ph.: *BIBLIOTEKA ŻYWIOŁÓW Letniej Czytelni Norwida*. Zajęcia, w których uczestniczyli mieszkańcy Zielonej Góry, okolicznych miejscowości oraz turyści odwiedzający nasze miasto, miały charakter otwarty. Łącznie odbyło się 26 spotkań, w których wzięło udział 569 dzieci, 182 dorosłych i 46 dzieci młodszych niebiorących pełnego udziału w warsztatach (towarzyszących starszemu rodzeństwu). Środki na materiały niezbędne do realizacji zadania zapewnił Urząd Miasta (projekt).

XXIV Przegląd Mistrza Pięknego Czytania pod hasłem: *Na tropie MISTRZÓW!* (maj-czerwiec 2023 roku). Zadanie miało na celu promocję głośnego, pięknego czytania, popularyzację wśród klubowiczów dziecięcych i młodzieżowych Dyskusyjnych Klubów Książki książek współczesnych polskich pisarzy dla dzieci i młodzieży, propagowanie spędzania czasu wolnego z książką i traktowanie go jako swoistego rytuału, rozwijanie wrażliwości czytelniczej, zapoznanie z warsztatem i różnymi technikami głośnego, aktorskiego czytania oraz świadomego uczestnictwa w kulturze. Jury ze 147 uczestników wyłoniło 3 mistrzów oraz 6 wicemistrzów i 17 wyróżnionych w trzech kategoriach wiekowych. Podczas Gali Mistrza Pięknego Czytania odbyło się spotkanie autorskim z Pawłem Wakułą.

„Potteromaniak 2023” (październik-listopad 2023 roku) - konkurs dla szkół podstawowych oraz „Głośne czytanie fragmentów książki *Harry Potter i Więzień Azkabanu*. W czasie konkursu udział wzięli uczniowie z klas VI razem z nauczycielami (około 100 osób). Pierwsza część polegała na rywalizacji uczniów w quizie i sprawdzeniu wiedzy na temat książki o Harrym Potterze. W drugiej części wydarzenia (odbywa się tego samego dnia) promujemy czytelnictwo, zaproszeni goście (aktorzy, dziennikarze, animatorzy z ZOK) głośno czytali fragmenty książki *Harry Potter i Więzień Azkabanu*. Konkurs dofinansowany ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Konkurs wspiera wydawnictwo Media Rodzina.

II Złot fanów i fanek Ani z Zielonego Wzgórza (25 lipca 2023 roku) - ogólnopolska impreza, adresowana do miłośników *Ani z Zielonego Wzgórza*. Na program imprezy składały się: Przedstawienie postaci Lucy Maud Montgomery, Czytanie fragmentów *Anne z Avonlea* (w ubiegłym roku czytaliśmy I część serii - *Anne z Zielonych Szczytów*), Do czytania zaproszone zostały pisarki, poetki, dziennikarki, przyjaciółki biblioteki, w tym: Zofia Mąkosa, Barbara Wysoczańska, Aldona Reich, Maria Fraszewska, Zofia Popielecka, Magdalena Faron i Kamila Wilczyńska; Quiz wiedzy o przygodach Ani Shirley; Konkurs na najlepsze przebranie; Dyskusja „Moja przygoda z Anią Shirley”, moderowana przez Weronikę Madryas, autorkę *Ani z Baśniowego Zielonego Wzgórza*, przedstawicielkę Anne of Green Gables Museum na Wyspie Księcia Edwarda i współpracującą z George'm Campbellem, krewnym Lucy Maud Montgomery, gospodarzem muzeum i Anne of Green Gables Store oraz organizacji Kibdred Spirits of Pei; Wykonanie przypinek z minikapelusikami słomkowymi; Fotograficzna sesja kapeluszoza; Wystawa książek *Ania z Zielonego Wzgórza* - różne wydania i tłumaczenia.

Noc Bibliotek (07 października 2023 roku). W 2023 roku Nocy Bibliotek odbyła się pod hasłem *Absurd nie czytać!*. W ramach akcji można było nie tylko wypożyczać książki, ale także wziąć udział w warsztatach z tworzenia masek, czy lalek-motanek oraz w nocnym seansie filmu „Moja mama Gorylica”.

Zielona Góra jutra - projekt dofinansowany z UM Zielona Góra i realizowany przez filie nr 4 i 9 składał się z trzech bloków: Blok I: wykłady/warsztaty o Zielonej Górze podczas których uczestnicy poznali nie tylko historię miasta, ale także zapoznali się z jego przemianami związanymi z rozwojem przestrzennym i działaniami, jakie są podejmowane (lub powinny być) by urbanizacja szła w parze z ekologią i ochroną środowiska. W tej części odbyły się 2 spotkania: z dr Sebastianem Pilichowskim (Żywa Edukacja), który opowiedział o tym, jaki wpływ na środowisko ma zagospodarowanie zieleni w mieście oraz z historykiem dr Grzegorzem Biszczanikiem, który opowiedział jak na przestrzeni lat zmieniało się podejście do ochrony środowiska w mieście; Blok II: konkurs plastyczny „Zielona Góra jutra” do którego inspiracją były wcześniejsze spotkania, jak miasto się zmienia pod względem przestrzennym i ekologicznym. W Konkursie uczestnicy – wykonali pracę w dowolnej technice plastycznej. Został wyłoniony zwycięzca, II i III miejsce oraz wyróżnienia. Blok III: wystawa prac (wernisaż) na której laureaci opowiedzieli o swoich pracach i o inspiracjach, dzięki którym powstały ich prace.

Wyzwania Czytelnicze - konkurs czytelniczy z nagrodami, dla uczniów szkół podstawowych. Konkurs polegał na przeczytaniu przez uczestnika książki odpowiadającej tematowi miesiąca oraz stworzeniu pisemnej wypowiedzi na jej temat. Za każdą nadesłaną wypowiedź uczestnik otrzymywał 1 punkt. Wyzwanie trwało 3 miesiące (wrzesień-listopad 2023 roku). Z 60 nadesłanych prac jury wyłoniło: 2 nagrodzonych w konkursie, 3 wyróżnionych i 2 wyróżnienia za wyraz artystyczny. Konkurs dofinansowano z środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Projekt #detektywinauki - to cykl spotkań i warsztatów dla dzieci i młodzieży w wieku 5-15 lat, realizowanych przez Centrum Biblioteczne dla Dzieci i Młodzieży – Biblioteka Pana Kleksa oraz Mediatekę „Góra Mediów”.

miał na celu wypromowanie wśród dzieci i młodzieży literatury popularnonaukowej, zachęcenie ich do nauki programowania, a także poprzez zabawę i kreatywne spędzenie czasu w Bibliotece sprawi, że instytucja ta zaistnieje w świadomości uczniów jako miejsce nauki, pasji i rozwoju. Projekt obejmował spotkania warsztatowe w trzech blokach tematycznych: Pasja nauki odbyły się 4 spotkania z naukowcami: Alicją Dubicką – Czechowską entomologiem, Pawłem Czechowskim ornitologiem, Waldemarem Grabowskim fizykiem, Krzysztofem Porębskim - mechanikiem samolotowym, dla klas szkoły podstawowej. Łącznie w spotkaniach udział wzięło 97 uczniów; Robotonauka - odbyło się osiem spotkań z podstaw programowania z robotami Robobloq Qobo. Były to dwa cykle po 4 spotkania dla dzieci młodszych; dla starszych klas szkół podstawowych w cyklu przeprowadzono warsztaty z budowania i programowania robotów z klocków LEGO MINDSTORMS. Uczestnicy zapoznali się z podstawami programowania blokowego, ćwiczyli logiczne i kreatywne myślenie, oraz poszerzyli swoją wiedzę na temat sztucznej inteligencji i jej roli we współczesnym świecie. Odbyły się 32 warsztaty dla 8 grup warsztatowych; Magia nauki. - 4 sobotnie spotkania ph.: *Eksperymenty w Bibliotece* - na warsztatach dzieci i opiekunowie wykonywali ciekawe eksperymenty z ogólnodostępnych składników. Łącznie wzięło w nich udział 93 dzieci i 52 opiekunów. Częścią składową zadania był także Konkurs na projekt karty książki popularnonaukowej, który zakończył się wystawą i wernisażem, na którym gościem był Piotr Socha ilustrator książek popularnonaukowych dla dzieci i młodzieży. Na konkurs nadesłano 80 prac, natomiast w wernisażu wzięło udział 18 dzieci oraz 15 dorosłych. Projekt zakończył się spotkaniem podsumowujące z uczestnikami warsztatów i spotkań, na którym zaproszony iluzjonista/magik Marcin Gogołowicz pokazał, że nauka to prawdziwa „magia”, na pokaz przyszło 165 osób. Projekt dofinansowany ze środków z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz Województwa Lubuskiego.

Ocalimy świat - ogólnopolski projekt realizowany we współpracy z Fundacją ABC Lubimy Czytać (10 spotkań – 187 osób) - „Ocalimy Świat” to ogólnopolski projekt ekologiczny, realizowany przez Fundację Cała Polska czyta dzieciom, w którym uczestniczyła Filia nr 9. Od stycznia do maja 2023 roku przeprowadzono 10 spotkań dla dzieci i młodzieży, które miały za zadanie przybliżyć uczestnikom tematykę związaną z dbaniem o przyrodę i środowisko. Podczas zajęć wykorzystano opowiadania i materiały dostarczone przez organizatora. W spotkaniach uczestniczyli uczniowie szkół: Szkoła Podstawowa nr 6, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II stopnia w Zielonej Górze. Zwieńczeniem projektu było przygotowanie przez uczniów OSM projektu proekologicznego, polegającego na zorganizowanie w szkole zbiórki i ekowymiany używanych książek.

Tydzień Teatru z Biblioteką (marzec 2023 roku) - (3 warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży - 54 osoby) - z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru Filie nr 4 i 9 Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze zorganizowały w ostatnim tygodniu marca 2023 roku szereg wydarzeń, adresowanych do różnych grup odbiorców, mających na celu promocję działań teatralnych i literatury o teatrze. Wśród wydarzeń adresowanych do dzieci i młodzieży znalazły się: „Teatr zero waste” - rodzinne warsztaty tworzenia lalek teatralnych z recyklingu; „Martynka bawi się w teatr” - zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci; „Teatralne ABC” - zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci; „1-2-3 TEATR” – otwarte warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży w wieku: 10-13 lat. Wydarzeniom towarzyszyła wystawa afiszy i rekwizytów teatralnych z przedstawień dla dzieci ze zbiorów Lubuskiego Teatru, pt. „Dawno, dawno temu...”.

„Malinowy Królik” - premiera spektaklu Teatru 1-2-3 TEATR (100 osób) - 20 czerwca 2023 roku w sali im. J. Koniusza WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze zespół 1-2-3 TEATR, działający przy Filii nr 9, zaprezentował spektakl pt. „Malinowy Królik”, na podstawie sztuki Jarosława Jakubowskiego „Wielka podróż Malinowego Królika”, w reżyserii Anny Urbańskiej. 1-2-3 TEATR do zespół teatralny działający od października 2022 roku w Filii nr 9 Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, przy ul. Podgórczej 45. W skład zespołu wchodzi uczniowie zielonogórskich szkół podstawowych.

Projekt 1-2-3 Teatr – warsztaty teatralne organizowane przez filię nr 9 mające na celu pobudzenie kreatywności dzieci, rozwijanie twórczego myślenia i wrażliwości estetyczną, umiejętności wystąpień publicznych oraz współpracy w grupie. Dzieci tworzyły lalki, budowały scenografię, poznawały historię teatru oraz jego typy, a także współtworzyły spektakl teatralny. Zajęcia z dziećmi prowadzili profesjonaliści zajmujący się tworzeniem teatru dziecięcego. Dzięki projektowi udało się stworzyć w przestrzeni bibliotecznej specjalną strefę związaną z teatrem dziecięcym, w której zaaranżowano przestrzeń sceniczną, wraz z elementami wielofunkcyjnej scenografii oraz kącik zawierający publikacje dla dzieci o tematyce teatralnej, rekwizyty, kostiumy i różne rodzaje lalek teatralnych; efektem pracy dzieci była premiera spektaklu „Jak myszka została nietoperzem”.

Inne wydarzenia:

- Organizacja przez Bibliotekę Obcojęzyczną spotkań z literaturą ukraińską np. wieczór z poezją ukraińską (Wasył Szlachtycz), spotkania autorskie online z pisarką Lesią Woronyńą oraz z autorką książek dla dzieci Natalią Grynaewą.

- Cykl wykładów popularnonaukowych organizowanych przez Mediatekę „Góra Mediów”: „Od Kopernika do dziś, czyli jak zmieniła się wiedza o wszechświecie - wykład Waldemara Grabowskiego”, wykład Marcina Łokciewicza „Porozmawiajmy o kondycji psychicznej młodzieży i rodziców”, „Szkoła w domu. Możliwości i wyzwania” wykład Marioli Łagiewskiej.

- Zabaw się w detektywa – spotkania kryminalne dla dzieci w Filii nr 2.

- Kreatywny Klub Książki - cykliczne spotkania literackie w Filii nr 2.
- FredroRyki – zabawa słowem Aleksandra Fredry zorganizowano z okazji Roku Aleksandra Fredry. W programie wydarzenie, które odbyło się 13 grudnia 2023 roku znalazły się: konkurs na najciekawszą interpretację utworów A. Fredry, adresowany do młodzieży; fragment spektaklu „Zemsta” w wykonaniu Teatru im. Księżnej Doroty z Żagania – impreza zorganizowana przez Filię nr 4.
- W Filii nr 2 realizowane było przedsięwzięcia ph. „Norwid Literacko” – cykliczne, comiesięczne spotkania warsztatowe lubuskich poetów i pisarzy, którzy wymieniają się doświadczeniami, wiedzą i inspiracjami oraz wspierają w procesie twórczym (czytanie tekstów, komentarze, rozmowy o pisaniu, konstruktywna ocena przedstawianych tekstów, uwagi merytoryczne i redakcyjne, polecenie współczesnej poezji i prozy).
- W Filii nr 3 odbywały się spotkania warsztatowe „Wiersze na Kokosowej”, kameralne spotkania poetów i tłumaczy, które przyciągnęły zarówno osoby z dorobkiem twórczym, jak i poetów przed debiutem książkowym; projekt to czytanie tekstów, komentarze, rozmowy o pisaniu, wymiana doświadczeń, wiedzy i inspiracji oraz wsparcie w procesie twórczym.

Pozostałe większe inicjatywy, imprezy i spotkania cykliczne

7. Noworoczne Wierszowanie (26 stycznia 2023 roku) – kanwą konkursu stała się urokliwa przedwojenna pocztówka ze zbiorów znanego zielonogórskiego kolekcjonera-filokartysty Grzegorza Biszczanika. Pocztówka opatrzona napisem Grünberg i. Schl. z zaznaczoną ołówkiem datą 1907, ilustrująca liczną grupę łyżwiarzy w różnym wieku i w strojach z epoki szusujących po tafli lodowiska, która była inspiracją do napisania wierszy noworocznych. Udział w nim wzięło 30 uczestników; na zakończenie poproszono dyrektorów obu lubuskich bibliotek, Andrzeja Bucka i Sławomira Szenwalda, do wylosowania nagród dla poetów biorących udział w Noworocznym Wierszowaniu. Korzystając z tak liczego audytorium, reprezentacja Stowarzyszenia Jeszcze Żywych Poetów wręczyła poetce Elżbiecie Brygidzie Kościusze-Wieczorek order Szczęsnej Podkowy, której pomysłodawcą był niezapomniany Jerzy Szewczyk.

Współorganizacja 68. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego (maj 2023 roku) - przeprowadzenie eliminacji wojewódzkich przez WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, Towarzystwo Kultury Teatralnej w Warszawie. Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Projekt „Mała Książka Wielki Człowiek” - ogólnopolski projekt czytelniczy, przewidujący dla każdego czytelnika w wieku 3-6 lat wyprawkę czytelniczą (książka dla dzieci, broszura dla rodzica oraz karta czytelnika). Natomiast za każde wypożyczenie, czytelnik otrzymuje naklejkę, zbierając ich 10, otrzyma Dyplom Małego Czytelnika.

Czytanie na drugie śniadanie – spotkania popularyzujące czytelnictwo w każdą drugą sobotę miesiąca, połączone z warsztatami dla rodzin z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Pacynkowa Wieczorynka – comiesięczne spotkania w Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży - Bibliotece Pana Kleksa; pacynka o wdzięcznym imieniu Rysiu zabierała wszystkie chętne dzieci w świat bajek, opowiadań i wierszyków.

„Mangowe Pogaduchy” – cykliczne spotkania w Mediatece „Szkłana Pułapka” dla fanów mangi, anime i szeroko rozumianej kultury dalekiego wschodu. Uczestnicy brali udział w dyskusjach na temat swoich ulubionych autorów i tytułów, uczyli się składać origami oraz brali udział w innych, zaplanowanych wcześniej aktualnościach dobranych do indywidualnego tematu każdego spotkania.

Kurs Rysunku Mangowego - cykliczne zajęcia w Mediatece „Szkłana Pułapka” prowadzone były przez doświadczonego rysownika; kursanci uczyli się podstaw rysunku, dzięki którym rozwijali umiejętności; stylistyka prac była wybierana przez samych uczestników, jako że komiks japoński operuje zarówno stylem bardzo stylizowanym, jak również niezwykle realistycznym.

„Zaplecze. Alternatywa, nastrój, las” to audycja muzyczna i podróż w las nieoczywistości, między wiersze, w poszukiwaniu powietrza nowej muzyki; słuchacze znajdowali tu również to, co najważniejsze: człowieka i jego głos (wydarzenie wyłącznie online).

„Wybuchowe soboty” – comiesięczne sobotnie spotkania z eksperymentami dla najmłodszych w Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży - Bibliotece Pana Kleksa.

Warsztaty z programowania robotów Photon. Podczas warsztatów z nauki kodowania z robotem Photon w Mediatece „Góra Mediów”.

Multicultural meeting / Spotkanie Wielokulturowe - Anglojęzyczne wielokulturowe spotkania odbywały się raz w miesiącu od czerwca do października 2023 roku w filii nr 4. W spotkaniach uczestniczyli obcokrajowcy, którzy mieszkają w Zielonej Górze oraz inne osoby, zainteresowane spotkaniem z obywatelami innych krajów. Podczas spotkań uczestnicy mogli podzielić się swoim doświadczeniem z życia w Zielonej Górze; porozmawiać po angielsku; dowiedzieć się więcej o wydarzeniach organizowanych dla obcokrajowców i osób anglojęzycznych w Zielonej Górze.

Biblioteka w walizce - to akcja adresowana do dzieci z najmłodszych grup przedszkolnych. Zajęcia prowadzone w przedszkolach. Podczas spotkania dzieci mają okazję posłuchać książki czytanej przez bibliotekarza, animowanej przy użyciu pacynki, kostiumów i rekwizytów, a także obejrzeć książki przyniesione w walizce z biblioteki. Spotkania prowadzone były w zielonogórskich przedszkolach przez Filię nr 9.

10/ Działalność naukowa Biblioteki

1. Liczne publikacje pracowników Biblioteki w „Roczniku Historii Prasy Polskiej”, „Pro Libris. Lubuskim Piśmie Literacko-Kulturalnym”, „Bibliotekarzu Lubuskim”, „Bibliotekarzu”, „Bibliotece Publicznej”,

- „Poradniku Bibliotekarza”, „Pasjach Literackich”, jak również „Ziemi Lubuskiej” oraz innych czasopismach regionalnych i ogólnopolskich, artykuły w wydawnictwach zbiorowych, monografie oraz prace redakcyjne. W 2023 roku drukiem oraz na portalach internetowych ukazało się ok. 85 publikacji, w tym monografie, wydawnictwa zbiorowe i artykuły w czasopismach naukowych, popularnonaukowych branżowych i społeczno-kulturalnych. Do druku zostało złożonych kolejnych 6 publikacji.
2. 2-4 października 2023 roku - Organizacja konferencji naukowej „Miasto starsze niż prasa” Organizatorzy: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, Komisja Prasoznawcza PAN, Oddział w Krakowie, Instytut Nauk o Informacji Uniwersytetu. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Zakład Dziennikarstwa i Nauk o Mediach Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Łączna liczba uczestników 180 osób.
 3. 10 spotkań w ramach konwersatoriów bibliotekoznawczych:
 - 18 stycznia 2023 roku, Tomasz Kalota (Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu), „Regionalny GLAM jako model współpracy instytucji kultury”;
 - 15 marca 2023 roku, dr hab. Agnieszka Chamera-Nowak (Uniwersytet Warszawski), „Zamiast reszty... Książka w czasach stalinizmu w Polsce”;
 - 19 kwietnia 2023 roku, dr Mirosława Szott (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze), „Poezja niekonwencjonalna i lubuski przypadek Grzegorza Żeglenia”;
 - 17 maja 2023 roku, dr Joanna Wawryk (Uniwersytet Zielonogórski), „Współczesna recepcja twórczości Adama Mickiewicza”;
 - 15 czerwca 2023 roku, dr hab. Radosław Szyber, prof. UZ (Uniwersytet Zielonogórski), „Współczesne czasopismo naukowe w Polsce (garść refleksji polonisty)”;
 - 20 września 2023 roku, dr Halina Bernat (Biblioteka Miejska w Łodzi), „Design w bibliotekach. Prace aranżacyjne przestrzeni w małych i dużych bibliotekach”;
 - 26 października 2023 roku, dr hab. Grzegorz Nieć, prof. UKEN (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie), „Kultura książki Czech - historia i współczesność”.
 - 15 listopada 2023 roku, prof. dr hab. Wojciech Ligęza (Uniwersytet Jagielloński), „Wisławy Szymborskiej fascynacje filmowe”.
 - 15 listopada 2023 roku, dr Przemysław Bartkowiak (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze), „Zbiory regionalne a przestrzeń cyfrowa – działania biblioteki w dobie digitalizacji”.
 - 20 grudnia 2023 roku, dr Bożena Jaskowska (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie), „Poczytaj mi sztuczna inteligencjo. O książkach pisanych przez AI”.
 Łączna liczba uczestników w 10 konwersatoriach: 380 stacjonarnie i 464 on-line.
 4. 3 spotkania w ramach comiesięcznych szkoleń pracowników WiMBP.
 5. Konkurs: 29. Lubuski Wawrzyn Literacki, 18. Lubuski Wawrzyn Naukowy i 9 Lubuski Wawrzyn Dziennikarski
 6. Realizacja projektu „Digitalizacja starodruków (druków okolicznościowych) oraz tek Archiwum prof. J. Kostrzewskiego ze zbiorów Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze i Zielonogórsko-Gorzowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Paradyżu – III etap”; w ramach projektu zakupiono również sprzęt komputerowy (2 zestawy komputerowe i 2 dyski twarde). Projekt zrealizowano w ramach finansowania z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Kultura Cyfrowa” oraz dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.
 7. Organizacji cyklu 9. spotkań ph. Rozmowy o Zielonej Górze, których tematem przewodnim jest historia miasta Zielona Góra. Organizatorzy: Towarzystwo Miłośników Zielonej Góry WINNICA, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
 - 28 lutego 2023 roku - Życie teatralne Zielonej Góry. Rozmowę poprowadził dr Andrzej Buck.
 - 28 marca 2023 roku - Życie literackie Zielonej Góry. Rozmowę prowadzili dr Mirosława Szott oraz dr Robert Rudiak.
 - 25 kwietnia 2023 roku - Życie muzyczne w Zielonej Górze. Rozmowę prowadzili dr hab. Barbara Literska, prof. UZ i Sławomir Kozłowski.
 - 30 maja 2023 roku - Bioróżnorodność w naszym mieście. Wczoraj, dziś i jutro. Rozmowę prowadzili prof. dr hab. Leszek Jerzak oraz dr Piotr Reda.
 - 27 czerwca 2023 roku - Aktywność społeczna mieszkańców. Rozmowę prowadzili dr Agnieszka Opalińska oraz dr Przemysław Bartkowiak.
 - 25 lipca 2023 roku - Sport w Naszym Mieście. Rozmowę prowadzili red. Szymon Kozica i red. Andrzej Flügel.
 - 29 sierpnia 2023 roku - Winiarstwo, Gość specjalny: Roman Grad, prezes Zielonogórskiego Stowarzyszenia Winiarzy. Rozmowę poprowadził Tomasz Kowalski.
 - 26 września 2023 roku - Nasze Media. Rozmowę prowadzili dr hab. Magdalena Steciąg, prof. UZ oraz dr hab. Radosław Domke, prof. UZ.
 - 24 października 2023 roku - Bezpieczeństwo w mieście. Rozmowę prowadził mł. insp. Tomasz Szuda oraz red. Alfred Siatecki.
 8. 2 spotkania wspólne z Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu w ramach Centrum Edukacyjnego IPN Przystanek Historia w Zielonej Górze:

- 15 lutego 2023 roku – odbyło się „Spotkanie z dokumentem”, w ramach którego archiwiści Oddziałowego Archiwum IPN Justyna Pera i dr Paweł Głuszek przedstawili założenia projektu „Archiwum Pełne Pamięci” realizowanego przez Instytut Pamięci Narodowej. W ramach tego projektu każdy może przekazać do Instytutu pamiątki rodzinne, dokumenty z przeszłości, fotografie – wszystko to, co dokumentuje przeszłość jego rodziny oraz ważne wydarzenia dla dziejów Polski i Polaków w latach 1917-1990. Podczas wystąpienia zaprezentowano materiały dotychczas zgromadzone w ramach projektu Archiwum Pełne Pamięci – pamiętniki, wspomnienia, prywatne listy, notatki i fotografie.
 - 8 grudnia 2023 roku – debata z okazji 40. rocznicy działalności Ruchu Młodzieży Niezależnej. Moderator: dr Przemysław Zwiernik.
9. Udział przedstawiciela Biblioteki w pracach Komisji Prasoznawczej PAN oddział w Krakowie oraz Wydziałowej Rady Programowej kierunku filologia polska Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Wydziałowej Rady Programowej kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna Uniwersytetu Zielonogórskiego.
 10. Udział w pracach Rady Programowej Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP.
 11. Udział dr. Andrzeja Bucka jako recenzenta w pracach naukowego czasopisma punktowanego - „Przegląd Biblioteczny” (70 punktów).
 12. Udział dr. Przemysława Bartkowiaka jako recenzenta w pracach naukowego czasopisma punktowanego „In Gremio. Studia nad Historią, Kulturą i Polityką” (40 punktów). Jest to rocznik wydawany od 2007 roku przez Instytut Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego.
 13. Udział dr. Przemysława Bartkowiaka w pracach zespołu redakcyjnego recenzowanego czasopisma popularnonaukowego „Ziemi Lubuska” wydawanego przez Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.
 14. W 2023 roku pracownicy WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze wygłosili kilka wykładów naukowych oraz popularnonaukowych dla różnych grup społecznych oraz wzięli udział w konferencjach naukowych, popularnonaukowych oraz branżowych.

11/ Zadania administracyjne, inwestycyjne i remonty

1. Dokonano aktualizacji części posiadanej dokumentacji (audyt energetyczny budynku, Studium Wykonalności, dokumentacja aplikacyjna) oraz opracowano dokumentację projektową (instalacje elektryczne, oświetlenie, fotowoltaika) do projektu pn. „Przekształcenie gmachu głównego Biblioteki Norwida w budynek zeroemisyjny poprzez realizację innowacyjnego, hybrydowego źródła energii opartego o odnawialne źródła energii” (poprzedni tytuł projektu „Podniesienie efektywności energetycznej budynku biblioteki poprzez montaż inteligentnego oświetlenia, a także realizację innowacyjnego węzła ciepłno-chłodniczego wspieranego odnawialnymi źródłami energii”). Zadanie sfinansowano ze środków Marszałka Województwa Lubuskiego przyznanych Bibliotece na ten cel w wysokości 300 000,00 zł. Rozpoczęcie realizacji projektu uzależnione jest od uzyskania dofinansowania wniosku ze środków unijnych. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego lub z innej ścieżki aplikacyjnej.
2. Przygotowano aktualizację i uzupełnienie dokumentacji dla projektu „E-Biblioteka Norwida przyjazna osobom z niepełnosprawnością i wykluczonym cyfrowo”, którego celem jest m.in. podjęcie działań, mających na celu likwidację barier w dostępie do informacji publicznej czytelnikom, w tym osobom z niepełnosprawnościami oraz wykluczonym cyfrowo i stworzenie odpowiednio wyposażonych oraz skonfigurowanych stanowisk komputerowych przeznaczonych do nieodpłatnego wykorzystania przez osoby należące do grup zagrożonych wykluczeniem cyfrowym, w tym stanowisk dedykowanych dla osób z niepełnosprawnością, a także dostosowywanie oferty cyfrowej tych instytucji do odbioru przez te grupy osób.
3. Opracowano dokumentację projektową z określeniem zakresu prac, przedmiarów robót i kosztorysami inwestorskimi dotyczącą modernizacji i nowej aranżacji holu w budynku głównym, przy al. Wojska Polskiego 9. W ramach realizacji I etapu modernizacji przestrzeni holu głównego zlecono wykonanie konstrukcji ścianek aluminiowo-szklanych z drzwiami wejściowymi do agendy udostępniania na parterze. Zadanie sfinansowano ze środków Marszałka Województwa Lubuskiego przyznanych Bibliotece na ten cel w wysokości 200 000,00 zł.
4. Zakończono realizację ostatniego etapu inwestycji przystosowania budynku Biblioteki do obecnie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa pożarowego zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w celu zapewnienia wymaganych długości dojść ewakuacyjnych w zakresie obejmującym obudowanie głównej klatki schodowej zrealizowanej w 2022 roku, po zapewnieniu przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego środków finansowych na ten cel. Przeprowadzenie i rozliczenie uzupełniających robót remontowo-modernizacyjnych w korytarzach niskiego parteru stanowiących poziomą drogę ewakuacyjną (Demontaż części starej instalacji hydrantowej i szafki z hydrantem oraz wykonanie nowej instalacji zasilania wody z przyłączem, wycięcie starych rur instalacji c.o., wykonanie nowego przyłącza i przeniesie grzejnika c.o. na V piętrze zabudowanej klatki ,zamontowanie dodatkowych elementów niklowanych słupków poprzecznych balustrady na schodach od strony szklanych ścianek na wszystkich kondygnacjach zabudowanej klatki, wykonanie cokołów z płytek ceramicznych przy nowych ściankach zabudowanej klatki schodowej oraz pomalowanie istniejących cokołów, zamontowanie nowych, energooszczędnych, ledowych lamp oświetleniowych na wszystkich kondygnacjach w zabudowanej klatce schodowej).
5. Przygotowano opisu przedmiotu zamówienia oraz dokumentację przetargową i przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie przetargowe na ochronę osób i mienia oraz świadczenie usług

recepcyjnych i obsługę szatni w budynku głównym WiMBP przy al. Wojska Polskiego 9, na kolejne 2 lata. Przeprowadzono szkolenie pracowników WiMBP i firmy APEXIM BIS, która wygrała przetarg, w zakresie obowiązków ochrony osób i mienia w Bibliotece, zasad współpracy z firmą ochroniarską, bezpieczeństwa p.poż i pierwszej pomocy.

6. Przeprowadzono konsultacje i rozeznanie rynku oraz przygotowano opis przedmiotu zamówienia oraz dokumentację przetargową i przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie przetargowe na wykonanie i dostawę książkomatu dla Biblioteki Norwida (zadanie realizowane w ramach projektu – środki pozyskane od darczyńcy – LOTTO – 160 000,00 zł, wkład własny z Samorządu Województwa Lubuskiego – 40 000,00 zł)

7. W ramach projektu „Digitalizacja starodruków ze zbiorów Biblioteki Norwida w Zielonej Górze i Zielonogórsko-Gorzowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Paradyżu”, realizowanego z dofinansowaniem środków MKiDN, przeprowadzono procedurę zapytań ofertowych na usługi digitalizacji starodruków, która doprowadziła do podpisania umowy z wykonawcą i realizacji zadania. Łączna wartość projektu: 69 000,00 zł, w tym dofinansowanie MKiDN – 55 000,00 zł wkład własny z budżetu Województwa Lubuskiego 14 000,00 zł).

8. W trybie awaryjnym dokonano wymiany skorodowanych rur pionów kanalizacyjnych wraz z podejściami przyłączeniowymi i odpływowymi oraz wymianę pionów instalacji wodnej z gałkami zasilania umywalek i kompaktów WC na wszystkich kondygnacjach w pionie toalet damskich. Oprócz wymiany rur pionów kanalizacyjnych oraz instalacji zasilania zimnej wody zakres prac obejmował roboty towarzyszące (przekucia, częściowe demontaże ścian z płytkami, demontaż, kompaktów wc, demontaż sufitów podwieszanych) i odtworzeniowe (zabetonowanie stropów, montaż sufitów podwieszanych, montaż armatury sanitarnej, montaż ścianek z płytkami oraz pomalowanie ścian i sufitów w miejscach objętych robotami).

9. Dokonano wymiany dwóch pękniętych płyt elewacyjnych od strony wschodniej części wysokiej budynku.

10. Zamontowano energooszczędne, ledowe oprawy oświetleniowe zakupione w grudniu 2022 roku w Mediatece „Góra Mediów” na I piętrze oraz w Sali wykładowej im. dra Grzegorza Chmielewskiego na II piętrze w budynku głównym Biblioteki.

11. Częściowo zmieniono aranżację przestrzeni Czytelni Ogólnej ujednolicono blok regałów na prasę a część regałów usunięto zyskując otwartą przestrzeń. Regały z Czytelni ogólnej dostawiono w Dziale Informacji Regionalnej i Bibliograficznej.

12. Przeniesiono Pracownię Plastyczną z niskiego parteru do nowej przestrzeni przygotowanej w miejscu dotychczasowego klubu Pro Libris na antresoli. Zakupiono i wstawiono nowe meble, podłączono i uruchomiono sprzęt komputerowy i urządzenia będące na wyposażeniu Pracowni.

13. Przeniesiono przewijak i pozostałe meble z wyposażenia pokoju dla matki z dzieckiem z pomieszczenia przy klubie Pro Libris Cafe do Centrum Bibliotecznego dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa. W zwolnionym pomieszczeniu przygotowano i wyposażono stanowisko pracy akustyka.

14. Uzupełniono wyposażenie klubu Pro Libris Cafe utworzonego na parterze przy wejściu do Biblioteki. Zamontowano rolety podgumowane w oknach oraz konstrukcję z zasłonami maskującymi przewody wentylacyjne w pomieszczeniu, wytapetowano część szklanych ścianek.

15. Zamontowano nowe urządzenia klimatyzacji w Serwerowni na IV piętrze w budynku głównym Biblioteki.

16. Zamontowano tablicę pamiątkową poświęconą Annie Tokarskiej na elewacji kamienicy na Placu Słowiańskim gdzie mieszkała poetka.

17. Przeprowadzono konserwację urządzeń klimatyzacji zamontowanych w pomieszczeniach budynku głównego Biblioteki oraz próbę szczelności instalacji gazowej w budynku a także przegląd przewodów kominowych i wentylacyjnych oraz konserwację przeciwpożarowego systemu alarmowego i konserwację gaśnic a także konserwację automatycznych drzwi w zespołach wejściowych do budynku Biblioteki,

18. Kontynuowano działania ograniczające zużycie prądu i ciepła w związku z kryzysem energetycznym. Realizowano zarządzenie zobowiązujące pracowników do skutecznego ograniczenia zużycia mediów. U dostawców mediów (ENEA, Elektrociepłownia „Zielona Góra S.A.”) złożono stosowne oświadczenia do zamrożenia cen dostawy energii elektrycznej i ciepła.

19. Kontynuowano prace remontowe – modernizacyjne w zakresie uzupełnienia wyposażenia oraz poprawy estetyki i funkcjonalności pomieszczeń i terenu wokół budynku:

- Zakupiono fotele i stoły dla uzupełnienia wyposażenia Mediateki „Góra Mediów” – pomalowano ściany w części ekspozycji wystaw,
- Doposażono garderobę przy Sali J. Koniusza – zakupiono kanapę,
- Odnowiono i ponownie ustawiono przy wejściu głównym biblioboks do zwrotu materiałów bibliecznych przez czytelników. Nowy biblioboks zakupiony w 2022 roku ustawiono w wiatrołapie Centrum Bibliotecznego dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa,
- Utworzono dodatkowe stanowisko pracy w Bibliotece Obcojęzycznej usytuowanej na antresoli Wypożyczalni Głównej (do stawiono biurko z komputerem, stolik dla czytelników i dodatkowe regały na książki),
- Doposażono Wypożyczalnię w dwa dodatkowe regały na książki, odnowiono ościeżnicę i drzwi wejściowe do magazynku,
- Przeprowadzoną wymianę oświetlenia w pomieszczeniu Informacji na parterze, na energooszczędne,
- Zamontowano dwie tablice informacyjne o wydarzeniach WiMBP na zewnątrz przy wejściu głównym do Biblioteki,

- Zamontowano oświetlenie ledowe nad ladą obsługi czytelników w Wypożyczalni Głównej,
 - Zakupiono i podłączono nowy rejestrator i nowy zasilacz w systemie monitoringu zewnętrznego zainstalowanego w portierni,
 - Wymieniono 5 uszkodzonych opraw oświetlenia awaryjnego na drogach ewakuacyjnych w budynku głównym oraz położono instalację z zamontowaniem 3 lamp ewakuacyjnych w pomieszczeniach na niskim parterze zajmowanych przez ZUTW,
 - Zamontowano nowe reflektory halogenowe oświetlenia opaski chodnikowej wzdłuż budynku od strony parkingu oraz na wejściu do pomieszczeń ZUTW,
 - Częściowo uporządkowano pomieszczenia techniczne na niskim parterze wyniesiono i wywieziono do utylizacji zbędne meble i sprzęty w tym zlikwidowany sprzęt komputerowy i urządzenia elektroniczne,
20. Wykonano także szereg prac remontowo-modernizacyjnych w lokalach filii miejskich, dzięki którym poprawiono estetykę i podniesiono funkcjonalność pomieszczeń:
- Zaizolowano zacieki, wyszpachlowano i pomalowano sufit i część ścian w Filii nr 1 przy ul. Ptasiej,
 - Zamontowano ledowy reflektor z czujnikiem zmierzchowo-ruchowym nad wejściem do Filii nr 8 przy ul. Spawaczy,
 - Przeprowadzenie uzgodnień i wyklejenie w oknach Zielonogórskiej Palmiarni napisu „MEDIATEKA”,
 - Zamontowano wolnostojące tablice informacyjne filii według ujednoliconej szaty graficznej. Plansze zamontowano w pobliżu Filii nr przy ul. Kokosowej, Filii nr 8 przy ul. Konstruktorów oraz Filii nr 12 przy ul. Morelowej.

21. W celu uzupełnienia lub wymiany w 2023 roku zrealizowano zakupy następującego sprzętu komputerowego i oprogramowania:

- Zakup dwóch zestawów komputerowych do Czytelnii Ogólnej i Mediateki „Góra Mediów” oraz 2 dysków zewnętrznych (zakup w ramach projektu „Digitalizacja”),
- Drukarka do Działu Informacji Regionalnej i Bibliograficznej,
- Komputer z monitorem oraz moduł wyposażenia – ewidencja ilościowa do Działu Księgowości,
- Komputer z monitorem do Pracowni Plastycznej oraz licencja dostępu do oprogramowania PHOTOSCHOP,
- Laptopy na potrzeby informatyka i II zastępcy Dyrektora,
- Zakup czytnika kodów kreskowych do Wypożyczalni Głównej,
- Zakup drukarki laserowej na potrzeby Archiwum,
- Oprogramowanie antywirusowe ESET (odnowienie na kolejny rok – 170 licencji),
- Wykupienie rocznej polisy serwisowej oprogramowania sklepu internetowego,
- 3 długopisy 3D na wyposażenie Mediateki „Góra Mediów”
- Wykupiono na kolejny rok polisę serwisową dla Kompleksowego Systemu Zarządzania Biblioteką PROLIB funkcjonującego w Bibliotece i oprogramowania narzędziowego PROGRESS,

22. Ponadto prowadzono drobne naprawy i bieżącą konserwację urządzeń i sprzętu w celu zachowania ich właściwego stanu technicznego i umożliwienia prawidłowego funkcjonowania poszczególnych działów w budynku głównym i w filiach. Kontynuowano także prace remontowo-modernizacyjne w zakresie uzupełnienia wyposażenia oraz poprawy estetyki i funkcjonalności pomieszczeń wewnątrz i terenu wokół budynku.

Inne zadania:

Pracownicy Archiwum Państwowego w Zielonej Górze dokonali przeglądu niektórych grup akt znajdujących się w Archiwum Biblioteki celem ustalenia ich wartości historycznej (konsultacja mailowa i telefoniczna). W jej wyniku, do brakowania przygotowano 268 j.a. ujętych w 258 poz. spisu. Po uzyskaniu zgody Archiwum Państwowego w Zielonej Górze, dokumentację ujętą w 258 poz. spisu (tj. ok. 4,92 mb.) przekazano do zniszczenia.

12/ Pozyskiwanie środków finansowych (wkładów własnych) z programów Unii Europejskiej, fundacji, funduszy, programów operacyjnych itp.

Lp.	Nazwa zadania	Źródło finansowania	Kwota dofinansowania w zł
1.	Dyskusyjne Kluby Książki 2023 w południowej części województwa lubuskiego	Instytut Książki/Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego (wkład własny 25 000 zł)	126 750,00 zł
2.	Publikacja „Pro Libris. Lubuskiego Pisma Literacko Kulturalnego”	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	33 000,00 zł
3.	Kozzi Film Festiwal 9(12) Festiwal Filmu, Teatru i Książki Kozzi Pieczka Chęciński	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	45 000,00 zł
4.	Digitalizacja starodruków i tek prof. J. Kostrzewskiego ze zbiorów Biblioteki Norwida i Seminarium w Paradyżu - III etap	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego/Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego (wkład własny 14 000 zł)	69 000,00 zł
5.	#detektywinauki	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego/Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	23 405,00 zł

		(wkład własny 5 000 zł)	
6.	Kino znad granicy 2023	Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej	29 000,00 zł
7.	Norwidomat - zbuduj z nami Bibliotekę na miarę XXI wieku.	Fundacja LOTTO im. Haliny Konopackiej	160 000,00 zł
8.	Z książką na leżaku	Zielonogórski Ośrodek Kultury	10 000,00 zł
9.	Letnia Czytelnia Norwida	Miasto Zielona Góra	1 500,00 zł
10.	Zimowa Czytelnia Norwida	Miasto Zielona Góra	2 250,00 zł
11.	Akcja Edukacja	Miasto Zielona Góra	2 500,00 zł
12.	Przeprowadzenie działań promocyjnych na rzecz województwa lubuskiego podczas 9(12) Festiwalu Filmu, Teatru i Książki Kozzi Pieczka Chęciński - umowa nr DM.III.0632.29.2023	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	50 000,00 zł
13.	Lubuskie Wawrzyny 2022	Uniwersytet Zielonogórski; Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim; Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim Filia Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, WiMBP im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Urząd Miasta Zielona Góra, Firma Sygnity, Firma Digital Center, Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich RP	51 000,00 zł
14.	Dotacja na zakup nowości wydawniczych (F3)	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zacisze”	1 000,00 zł
15.	Dotacja na zakup nowości wydawniczych (F8)	Zakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zastal”	5 999,68 zł
16.	Dotacja na zakup nowości wydawniczych (F12)	Zielonogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa	300,00 zł

W Antykwariacie Internetowym „Volumen” sprzedano 1034 wol. za kwotę 6 915,83 zł. Kiermasze książek – 5562 wol. za kwotę 16685,41 zł.

Łącznie z tytułu sprzedaży książek – 6 596 wol. za kwotę – 23 601,24 zł;

W 2022 roku z wynajmu sal uzyskano 9 958,70 zł netto – 12 249,20 zł;

Za opisy bibliograficzne pobrane przez biblioteki przyłączone do CPDB uzyskano kwotę 4 461,80 zł netto (VAT 0%) – 4 461,80 zł;

Z tytułu opłat stałych pobieranych od bibliotek za administrowanie siecią kwotę 25 200,00 zł netto – 30 996,00 zł.

We współpracy z Zielonogórskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku przygotowano wnioski do::

a) Urzędu Miasta Zielona Góra:

- 25. Międzynarodowy Otwarty Konkurs na Rysunek Satyryczny – 11 000,00 zł;

- Kozzi Gangsta Festiwal – 10 000,00 zł

We współpracy ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich Zarząd Oddziału w Zielonej Górze przygotowano wnioski do:

a) Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego:

- 13. Festiwal Literacki im. Anny Tokarskiej Proza Poetów – 4 000,00 zł

- Spotkania podczas KOZZI FILM FESTIWAL w cyklu „Książka na Festiwalu” – 9 700,00 zł

b) Urzędu Miasta Zielona Góra:

- Publikacja „Pro Libris. Lubuskiego Pisma Literacko-Kulturalnego” – 3 000,00 zł

- Publikacja książki: Antologia dramatu zielonogórskiego, Zielona Góra 2023 – 6 500,00 zł

- Projekt „Tradycja w barwach nowoczesności. Biblioteka integruje pokolenia” – 5 500,00 zł

13/ Realizacja pozostałych zadań:

Lp.	Nazwa zadania	Ilość 2023 rok		
		część wojewódzka	filie miejskie	razem
1.	lekcje biblioteczne	6	177	183
2.	konferencje, sesje naukowe	22	-	22
3.	spotkania autorskie	78	23	101
4.	pogadanki, odczyty	8	21	29
5.	Szkolenia (w tym konwersacje)	16	84	100

6	konkursy	6	12	18
7.	wystawy	43	55	98
8.	wycieczki	135	32	167
9.	inne (m.in. warsztaty dla grup zorganizowanych)	131	218	349